VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1070 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 74 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, syysk. 15 p. — Tuesday, Sept. 15, 1970

Autotyöläiset lakossa GM:a vastaan

Vaativat palkankorotusta ja parempia eläkkeitä; U Thant vetosi USAhan ja NLoon rauhan palauttamiseksi l-idässä

Toronto. — General Motorsin (GM:n) noin 350,000 työläistä lakkoutui Yhdysvalloissa ja Canadassa kahdentoista aikaa tiistaivastaisena yönä Yhtiön ja autotyöläisten union (United Auto Workers, UAW) valtuutetut olivat lakon puhjetessa Detroitissa ja Torontossa kaukana toisistaan palkkoja, eläkkeitä ja elinkustannuskorvausta koskevissa avainkysymyksissä.

Ford ja Chrysler on ainakin toistaiseksi nyt alkaneen lakkotaistelun ulkopuolella.

Canadan puolella tämä lakko koskee 23,000 työläistä GM:n tehtailla Oshawassa, Londonissa, Torontossa, St. Catharinesissa, Windsorissa ja Ste. Theresessa. Oshawa, missä on 10,000 GM:n työläistä, tulee yhdyskuntana tuntemaan tämän lakon vaikutuksen kaikkein kovimmin.

Tätä edellinen autoteollisuuden lakko Yhdysvalloissa oli Fordia vastaan v. 1967. Joissakin piireissä ennustetaan, että nyt GM:a vastaan alkaneesta lakosta voi muodostua hyvin sitkeä ja ehkä pitkäaikainen taistelu. Unio on syyttänyt suuria autoyhtiöitä työväenvastaisesta yhteisrintamasta ja GM:a tämän työväenvastaisen yhteisrintaman järjestämisestä.

Autojen kokoojain keskinkertainen palkka Canadassa on nyt $3.59 t. ynnä 19 senttiä elinkustannuskorvausta, eli yhteensä $3.78 t. ja $151.20 40-tuntiselta viikolta. Ammattimiesten palkkataso on korkeampi (Yhdysvalloissa keskimäärin $4.03 tunnilta).

Autotyöläisten unio on viimeksi vaatinut 61½ sentin korotusta tunnilta ensimmäisenä vuonna jättäen toisen ja kolmannen vuoden korotuksen neuvottelujen varaan. GM on tarjonnut 38 sentin korotusta ensimmäisenä vuonna sekä 3 prosentin korotusta toisena ja kolmantena vuonna.

Eläkekysymyksessä on myös suurta erimielisyyttä. Unio vaatii vähintään $500 kuukausittaista eläkettä 30-vuotisen palvelun jälkeen työläisen iästä välittämättä. GM tarjoaa $500 eläkettä 30-vuotisen palvelun jälkeen työläisen täytettyä 58 vuotta. Tämä yhtiön eläke laskettaisiin kuitenkin 400 dollarin työläisen täytettyä 62 vuotta, jolloin hän on oikeutettu (Yhdysvalloissa) saamaan sosiaaliturvaa eli valtion eläkettä. Yhtiön ehdotuksen mukaan ennen 58 vuotta täyttämistä pois työstä jäävät työläiset saisivat progressiivisesti pienemmän eläkkeen. Union on hyljännyt tämän formulan.

Kolmantena huomattavampana kiistakysymyksenä on elinkustannusindeksin nousuun perustuva lisäkorvausvaatimus.

U THANT KEHOITTI USA:ta JA NL:a AUTTAMAAN RAUHAN ASIAA

United Nations. — Puhuen YK:n Yleiskokouksen 25-vuotisen juhlaistunnon avajaistilaisuudessa pääsihteeri U Thant kehoitti Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa ryhtymään positiivisiin toimenpiteisiin lähi-idän rauhan ehkä viimeisen mahdollisuuden pelastamiseksi.

Hänen mielestään on ratkaisevan tärkeätä, että kaksi supervaltaa Britannian ja Ranskan tukemana estää Israelin ja Egyptin neuvottelujen epäonnistumisen.

U Thant arvioi, että 25-vuotisistunnon juhlakauden kokouksiin, lokakuun 14—24 pn välisenä aikana, tulee ennätysmäärä jäsenvaltioiden päämiehiä, ehkä kaikkiaan 60—70.

Suosittelematta tässä yhteydessä varsinaisia huippukokouksia U Thant ilmaisi kuitenkin toivomuksen, että eri maiden johtajat keskustelisivat tällöin yksityisluontoisesti toistensa kanssa maailman ongelmista, mukaanlukien lähi-idän tilanteesta.

U Thant ilmaisi vakaumuksensa siitä, että lähi-idän rauha riippuu nyt Israelin ja Egyptin neuvottelujen uudelleen aloittamisesta YK:n välittäjän Gunnar Jarringin puheenjohdolla.

Egypti esitti maanantaina syytöksen, että Yhdysvallat on vastuussa lähi-idän rauhanneuvottelujen paikallaan tallaamisesta.

Ulkoministeri Mahmoud Riad sanoi julkaisemassaan lausunnossa, että USA on kehittänyt nykytilanteen esittämällä perusteettomia syytöksiä Egyptia vastaan välirauhan rikkomisesta.

Hän sanoi Yhdysvaltain kehittäneen nykytilanteen "perusteettomilla syytöksillä" Egyptia vastaan ja poikkeamalla aikaisemmasta lupauksesta, että Israel ei saa Yhdysvalloista sotilaslentokoneita eikä ainakaan Phantom-hävittäjiä.

Israelin ulkoministeri Abba Eban puhui edelleen Egyptin ja Neuvostoliiton välirauhan rikkomisista.

U THANT

LINJOITTUMATTOMAT KATKAISEVAT SUHTEENSA ETELÄ-AFRIKKAAN

Israelin sotaiset edesottamiset lähi-idässä ja NATO-maiden siirtomaajärjestelmän tukeminen tuomit in kokouksessa

Lusaka. — Linjoittumattomien maiden kokouksessa tehtiin torstai-iltana päätös diplomaattisten suhteiden katkaisemiseksi rotusyrjintää ja siirtomaajärjestelmää jatkavan Etelä-Afrikan ja Portugalin kanssa.

Torstai-iltana päättynyt linjoittumattomien maiden huippukokous, johon osallistui yli 60 maan edustajat, päätti myös, että Etelä-Afrikkaa ja Portugalia sekä Rhodesiaa vastaan järjestetään kauppakielto.

Kokous vetosi samalla länsivaltoihin, että ne ryhtyisivät auttamaan siirtomaakomennon ja rotusyrjinnän lopettamistoimenpiteitä.

Hyväksytyssä päätöslauselmassa suositeltiin, että Portugalista, Etelä-Afrikasta ja Rhodesiasta lähteviltä laivoilta ja lentokoneilta pitäisi kieltää satamapalvelut ja laskuoikeudet.

Kokouksen päättäjäisistunnossa hyväksyttyjen päätösten julkaiseminen siirrettiin perjantaihin.

Lähi-itää koskevassa päätöslauselmassa esitetään valittelu Israelin jarrutuspolitiikasta. Läntiset tarkkailijat kiinnittivät huomiota siihen, että alkuperäistä sanamuotoa Israelin edesottamisten tuomitsemiseksi lievennettiin kokouksessa.

Päätöslauselmaehdotuksessa suositeltiin pakkotoimenpiteitä jos Israel kieltäytyy vetäytymästä pois arabimailta kesäkuussa 1967 vallatuilta alueilta. Hyväksytyssä päätöslauselmassa sanotaan, että Israelia vastaan olisi ryhdyttävä "asianmukaisiin toimenpiteisiin", jos se kieltäytyy

(Jatkuu sivulla 4)

ELÄKELÄISILLE VAIN 2 PROSENTIN KOROTUS

Päätös edellyttää myös Canadan eläkesuunnitelmien maksujen korotusta ensi vuonna

Ottawa. — Lähes 200,000 canadalaista, jotka saavat Canadan eläkesuunnitelman osittaiseläkettä, saavat eläketuloihinsa 2-prosenttisen korotuksen tammikuussa 1971, johtuen sen elinkustannusten jatkuvasta noususta. Korotus koskee myös leskiä ja orvoksi jääneitä lapsia.

Terveysministeri John Munro ja tuloministeri Jean-Pierre Cote antoivat torstai-iltana tiedon eläketulojen, ja toisaalta yksilöiltä ja työnantajilta perittävien eläkemaksujen korottamisesta.

Canadan eläkesuunnitelman etuisuuksista nauttii nyt 170,000 canadalaista ja vuoden vaihteeseen päästäessä heidän lukumääränsä lähentelee 200,000.

Liittohallituksen uskotaan pian ilmoittavan samanlaisesta vuoden 1971 alussa voimaan estuvasta 2-prosenttisesta korotuksesta peruseläkkeisiin (old age security benefits) mitä nauttii noin 1,600,000 canadalaista. Toinen puoli heistä, lähes 800,000, on niin köyhiä, että he saavat myös varattomuuteen perustuvaa ns. taatun vuositulon lisäeläkettä.

Nykyinen peruseläke on $79.58 kuukaudessa ja varattomuuteen perustuva lisäeläke korkeintaan $31.83.

Nyt voimassaolevien lakien mukaan peruseläkkeitä ja Canadan eläkesuunnitelman eläkettä korotetaan elinkustannusten nousun perusteella, mutta korkein korotus voi olla vain 2 prosenttia vuodessa.

Elinkustannukset ovat kuitenkin kohonneet vuodesta 1964 lähtien paljon enemmän kuin 2-prosenttisesti — viimevuosina noin 4-prosenttisesti, jättäen siis eläkeläiset jatkuvasti entistä huonompaan asemaan.

Henkilön omiin (ja töynantajan) kuukausimaksuihin perustuva Canadan eläkesuunnitelma astui voimaan tammikuussa 1966, mutta sen perusteella saatavaa täyttä eläkettä ei saada ennen kuin kymmenen vuoden kuluttua alkamishetkestä, eli v. 1976.

Nyt tätä eläkettä nauttivasta 170,000 canadalaisesta yli 100,000 saa vain osittaista Canadan eläkesuunnitelman eläkettä, jonka korkein raja vaihtelee $45—$50 välillä kuukaudessa.

Tämän eläkkeen korkein raja vuodesta 1976 eteenpäin nousee nyt julkaistun korotuksen perusteella $110.42 kuukaudessa $112.50 kuukaudessa.

Samalla kertaa kohoaa vuotuinen eläkeansioraja mistä työssäolevilta peritään eläkekassaan 1.8 prosenttia ja työnantajilta sama määrä.

Korkein tuloraja, mistä tämä prosenttimääräinen maksu eläkekassaan peritään on nyt $5,300 ja ensi tammikuussa astuvan korotuksen jälkeen $5,400. Tämän perusteella nousee yksityisten ja työnantajain vuosimaksu Canadan eläkesuunnitelman kassaan $84.60:sta 86 dollariin 40 senttiin kummallekin.

Omassa työssään olevien vuosimaksu nousee $169.20:sta 172 dollariin 80 senttiin. Vuositulojen ensimmäinen $600 suuruinen osa on vapaa näistä eläkemaksuista.

Arabisissit vapauttivat 255; 55 vielä "panttina"

Kansainvälinen Punainen Risti luopui viikon vaihteessa neuvotteluista sissien kanssa

Nicosia. — Arabisissien viime viikolla kaappaaman kolmen lentokoneen matkustajiin ja miehistöihin kuuluneista henkilöistä lähti sunnuntaina 255 pois Jordaniasta, missä heitä on pidetty panttivankeudessa.

Tehtyään välilaskun Nicosiassa 61 heistä jatkoi matkaansa Lontooseen ja 99 Zyrichiin. Loput heistä jäi yöksi Nicosiaan.

Ainakin 50 muuta matkustajaa oli sunnuntai-iltana edelleen arabisissien panttivankina. Lentokoneiden kaappauksen suorittaneet Palestiinan vapautusrintaman sissit odottavat, että Länsi-Saksa, Sveitsi, Englanti ja Israel vapauttavat arabivangit, joiden vapauttamisen lunnaiksi on näitä matkustajia pidetty panttivankeina Jordaniassa.

Vielä arabien panttivankeina olevien henkilöiden joukossa sanotaan olevan eräs yhdysvaltalainen nuori Vietnam-veteraani ja muutamia yhdysvaltalais-juutalaisia.

Tilannetta vaikeutti osittain viikon vaihteessa seuraavat seikat:

— Israelin hallitus tiedoitti pidättäneensä Israelin miehittämältä arabialueelta 450 arabia, joiden väitetään olleen yhteyksissä Palestiinan sissien kanssa. Israelin hallitus ilmoitti, että nämä tavallaan vastapanttivangeiksi otetut arabit pidetään vankina kunnes Palestiinan arabisissit vapauttavat panttivangit Jordaniassa.

— Kansainvälinen Punainen Risti luopui välittäjän osasta neuvoteltaessa sissien kanssa, jättäen paavin edustajan tärkeimmäksi neuvottelijaksi sinne.

Punaisen Ristin kerrotaan vetäytyneen pois neuvotteluista väittämällä, että se oli valtuutettu keskustelemaan vain kaikkien panttivankien vapauttamisesta niiden kansallisuuteen katsomatta.

Vatikaanin edustajana ja neuvottelijana toimii Msgr Jean Rhodain. Sunnuntaisen neuvottelun jälkeen paavin edustajan puhemies sanoi keskustelujen antaneen paljon toivorikkautta. Myös oli sovittu, että neuvotteluja jatketaan maanantaina.

HYDRON TYÖLÄISILLE 2-VUOTINEN SOPIMUS

Neuvottelukomitean vähemmistö vastustaa hyväksymistä; 13.9% korotus 2:ssa vuodessa

Toronto. — Ontarion Hydron (sähkövoimalaitoksen) ja Ont. Hydro Emplouees Unionin 11,300 työläistä edustavien neuvottelijain toimesta hyväksyttiin lauantaina memorandumi palkka- ja muiden kiistojen sopimiseksi. Union neuvottelukunta on kuitenkin eri mieltä sopimusluonnoksesta; kolme kahdeksasta vastustaa sen hyväksymistä.

Tämän sopimusluonnoksen perusteella unio peruutti jäseniltään kiistan viime vaiheessa olleen ylityökiellon.

Kompromissiksi sanottu sopimusluonnos, mikä antaisi työläisille 13.9-prosenttisen palkankorotuksen 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella alistetaan keskiviikkona union 19-miehisen johtokunnan käsiteltäväksi. Se voi päätöksellään ryhtyä kannattamaan sopimusluonnoksen hyväksymistä, ehdottaa sen hylkäämistä tai hyväksymistä tai alistaa se jäsenistön käsiteltäväksi mitään ehdotusta tekemättä.

Sopimusluonnos saatiin tehdyksi sovitteluvirkailija W. H. Dickien välityksellä. Uniolla oli varsinaisen sovitteluvaiheen jälkeen laillinen oikeus lakon järjestämiseksi, mutta pidättyi ns. pistelakkojen järjestämisestä siksi ajaksi kun neuvotteluja jatkettiin mr. Dickien johdolla.

Hydron hallinnon arvion mukaan uusi sopimusluonnos aiheuttaa laitokselle $18 miljoonan lisämenot vuodessa. Komissionin eräs puhemies sanoi, että tämä lisämeno sälytetään sähkön käyttäjäin maksettavaksi todennäköisesti ensi vuoden alusta alkaen. Viime tammikuussa toteutettiin 6-prosenttinen hinnankorotus.

Avainasemassa oleva ryhmä, mihin kuuluu linjamiehet, ammattimiehet ja kuukausipalkkaisten ryhmä, mutta ei konttorityöläiset eikä teknikkojen ryhmä, tulee sopimusluonnoksen mukaan saamaan 8.5 prosenttisen korotuksen vuodelle 1970, mukaanlukien 1.25-prosenttisen elinkustannuslisäyksen.

Kuukausipalkkaiset, toimistotyöläiset ja teknikot saavat 6.5-prosenttisen korotuksen vuodelle 1970 ja 6.25-prosenttisen korotuksen ensi vuonna. Operaattorien ryhmään kuuluvat saavat 6-prosenttisen korotuksen tänä vuonna ja 5.75-prosenttisen korotuksen ensi vuonna.

Näiden korotusten perusteella linjamiesten nykyinen $4.27 palkka kohoaa $4.63:een huhtikuun 1 p:stä lukien v. 1970 ja $4.97:ään huhtikuussa 1971. Operaattorien korkein palkka nousee ensi vuoden huhtikuussa kuuteen dollariin seitsemäänkymmeneen senttiin tunnissa.

Hydron hallinto teki myönnytyksiä myös eläkekysymyksessä. Sopimusluonnoksen mukaan työläiset saavat 25-vuotisen palvelun jälkeen täyden eläkkeen 63-vuotiaana (nyt 65-vuotiaina). Komissioni on aikaisemmin suostunut maksamaan kaikki huoltoetuisuusmaksut.

Sissit surmasivat neljä poliisia

Idoph, Malesia. — Poliisit tiedoittivat täällä, että sissit surmasivat neljä thaimaalaista poliisia ja kaksi opasta viikonlopulla. Sissien hyökkäyksen ilmoitettiin tapahtuneen lähellä Malesian ja Thaimaan rajaa. Uutisessa ei kuitenkaan kerrottu, olivatko thaimaalaiset poliisit Malesian puolella rajaa hyökkäyksen tapahtuessa.

Upseeri pakeni Neuvostoliittoon

Ateena. — Viikonlopulla ilmoitettiin, että Kreikan ilmavoimien eräs nuori upseeri lensi lauantaina vesitasokoneella Neuvostoliittoon pyytäen siellä turvapaikkaoikeutta. Upseerin ilmoitettiin nousseen ilmaan ilman lupaa eräältä lentotukiasemalta ja laskeutuneen Krimin alueellya sijaitsevalle lentokentälle.

$29 miljoonan subway-asema

Toronto. — Suur-Toronton yleinen kulkulaitoskomissio on ehdottanut, että nykyisen Union Station pysähdyspaikan kohdalle rakennettaisiin $29 miljoonaa maksava maanalaisen rautatien asema.

Komissio on suunnitellut tämän ehdotetun aseman huolehtimaan 160,000 matkustajasta päivittäin.

Torontossa tarvitaan 22,000 asuntoa

Toronto. — Viikonlopulla ilmoitettiin, että Suur-Toronton alueella on vähintään 22,000 perhettä, jotka odottavat yhteiskunnan varoilla rakennettavia asuntoja. Perheiden asuntokysymyksen yllä leijailee lisäksi mysteerio, koska odotuslistolla olevien henkilöiden asunnon saantimahdollisuudet pidetään salassa. Perheet eivät tiedä milloin tai josko he edes saavatkaan vuokra-asuntoa.

LIITTO- JA MAAKUNTAHALLITUSTEN PÄÄMINISTERINEUVOTTELUT

Nyt alkanut pääministerikokous istuu suljettujen ovien takana — seuraava kokous joulukuussa

Ottawa. — Annettujen ennakkotietojen mukaan pääministeri Pierre Trudeau esitti maanantaina aamupäivällä Canadan kymmenen maakunnan pääministerille, että he ryhtyisivät järjestämään entistä useimmin kokouksia missä pohditaan Canadan perustuslain uudistamista koskevia asioita.

Vaikka pääministeri Trudeau ei ehdottanut, että kaikki tällaiset kokoukset pidettäisiin lukkojen takana niin, että asiain käsittelyä ei pääse seuraamaan lehtien, radion ja television edustajat, niin upseimpien maakuntapääministerien uskotaan olevan sillä kannalla, että nämä kokoukset olisi pidettävä julkisuutta vieroen.

Pääministerin viraston perustuslakiasioita käsittelevän komitean virkailijat ovat tietoisia siitä, että suljetuista kokouksista saataisiin enemmän tuloksia perustuslain (British North America Act — BNA) uudistamiseksi kuin julkisista tilaisuuksista.

Mutta suljettujen kokousten eräistä etuisuuksista huolimatta mr Trudeau ei halua esittää kaikkien avointen kokousten hylkäämistä. Nyt Ottawassa kokoontunut 3-päiväinen kokous pidetään kuitenkin suljettujen ovien takana.

Mutta pääministeri Trudeau haluaa järjestettäväksi enemmän kokouksia, sekä avoimia että suljettuja sellaisia.

Seuraavan kokouksen, mikä pidetään todennäköisesti ensi joulukuussa, pitäisi olla avoimen lehtien, sekä radion ja televisionin edustajille.

New Brunswickin pääministeri Louis Robichaud sanoi sunnuntai-iltana, että hänen mielestään kahdesti vuodessa pidettävät liitto- ja maakuntahallitusten pääministerien kokoukset ovat riittävän usein, mutta väliajoilla tulisi järjestää enemmän viranomaisten (valtion toimenhaltijain) kokouksia missä keskustellaan näistä perustuslakiasioista.

"Me saamme enemmän työtä valmiiksi keskustelemalla asioista suljettujen ovien takana", hän väitti.

Newfoundlandin pääministeri Joseph Smallwood kannatti mr Robichaudin ehdotusta suljettujen kokousten pitämiseksi mutta ilmaisi samalla toivomuksen, että pääministerien kokouksessa keskusteltaisiin myös sellaisista päivänpolttavista kysymyksistä kuin työttömyydestä, teollisuuskysymyksistä ja tuotannon lisäämisestä.

TRUDEAU ON TEKOPYHÄ SANOO UNIOJOHTAJA

Quebec. — Rautatietyöläisten union — Canadian Brotherhood of Railway, Transport and General Workersin — presidentti William Smith syytti sunnuntaina Trudeaun hallitusta tekohurskaudesta, mikäli on puhe kruunun yhtiön työläisten kollektiivisista työehtosopimusoikeuksista.

Noin 35,000 työläistä edustava mr Smith, joka jää nyt pois unionsa presidentin toimesta, sanoo Trudeaun hallituksen "esiintyvän erimielisyysoikeuden ja kollektiivisten työehtosopimusten puolustajana" kehittäen kuitenkin samanaikaisesti olosuhteen missä kollektiiviset työehtosopimukset menettävät merkityksensä, hän selitti.

Lumentulo farmarien haittana

Edmonton. — Albertassa ja Saskatchewanissa viikonlopulla satanut lumi aiheutti farmareille sadonkorjuuvaikeuksia.

Länsi-Albertan ylänkö-alueella ilmoitettiin tulleen lunta 4—7 tuumaan ja tasangoilla kahden tuuman paikkeilla. Reginassa tiedoitettiin lunta saadun noin kolme tuumaa. Lumentulon ilmoitetaan viivästyttävän sadonkorjuuta vähintään yhdellä viikolla.

Pyörremyrsky surmasi 30 ihmistä

Venice. — Täällä viikonlopulla suunnilleen 125 mailin tuntinopeudella riehunut pyörremyrsky surmasi vähintään 30 ihmistä.

Myrsky jätti tämän kanavakaupungin ilman sähköä, hajoitti taloja sekä liikehuoneustoja ennen kuin se hävisi merelle. Noin 30 sekunttia kestänyt myrsky aiheutti myös vammoja useille sadoille ihmisille.

VIIME TIEDOT

Peking. — Täkäläisistä diplomaattipiireistä saatujen tietojen mukaan Ranskan entinen ulkoministeri Maurice Couve de Murville tulee vierailulle Kiinaan todennäköisesti lokakuun aikana. Näiden lähteiden mukaan siitä tulee yksityisluontoinen vierailu. Murville oli ulkoministerinä presidentti Charles de Gaullen alaisuudessa silloin kun solmittiin diplomaattisuhteet Kiinan ja Ranskan välille.

Phnom Penh, Kambodzha. — Nykyhallituksen asevoimat kärsivät maanantaina 6 kuukautta sitten alkaneiden Kambodzhan taistelujen pahimman häviön vapautusrintaman miesten lyödessä Phnom Penhin hyökkäyksen takaisin noin 55 mailia pääkaupungista pohjoiseen. Pääministeri Lon Nolin asevoimat yrittivät vallata erään avainasemassa olevan kylän mutta epäonnistuivat siinä.

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau antoi maanantaina määräyksen jonka mukaan hallituksen kahden jäsenen ja Canadan pankin kuvernöörin, Louis Rasminskyn tulee käyttää Euroopan ja lähi-idän matkoillaan matkustajakoneitten asemesta sotilaskoneita. Tämä määräys annettiin sen vuoksi, että ko. henkilöt eivät joudu mahdollisen lentokonekaappauksen uhreiksi. Pankin kuvernöörin lisäksi määräys koskee finanssiministeri E. J. Bensonia ja salkutonta ministeriä Herb Grayta.

Geneve. — Tänä aamuna tiedoitettiin, että Kansainvälinen Punainen Risti ryhtyy uudelleen neuvottelemaan Palestiinan sissien kanssa Jordaniassa panttivankeina olevien lentokonematkustajien vapauttamisesta. Samalla ilmoitettiin, että Israel on liittynyt asian johdosta neuvotteluihin Sveitsin, Länsi-Saksan ja Yhdysvaltain kanssa.

MAAILMANNÄYTTELY RIKKOI MONTA ENNÄTYSTÄ

Senri Hills, Japani. — Expo 71 ensimmäinen Aasiassa järjestetty maailmannäyttely päättyi sunnuntaina klovnien, aabitanssijattarien ja latinalaisen Amerikan rumba-yhtyeiden esityksiin.

Kuusituhatta kutsuvierasta oli seuramassa tunnin kestänyttä päättäjäisjuhlaa Expon luolamaisessa plazassa. Näyttely, jonka aikana rikottiin useita ennätyksiä, kesti kaikkiaan 183 päivää. Viimeisenä päivänä laskettiin 77:n osanottajamaan liput alas.

Exposssa kävi näytöksen aikana kaikkiaan 64 milj. vierailijaa, siis enemmän kuin milloinkaan ennen. Lopettajaisjuhlassa pitämänsä puheen yhteydessä Japanin pääministeri Eisaku Sato sanoi, että maailmannäyttely onnistui kaikin puolin suurenmoisesti.

Tämä ensimmäinen Aasiassa järjestetty Expo lisäsi suuresti kansainvälistä yhteisymmärrystä sekä rauhaa ja vapautta puolustavan Japanin ymmärtämistä hän väitti.

Päättäjäisjuhlan avauspuheen jälkeen kannettiin partiopoikien toimesta osanottajamaiden liput plazaan. Lippuja seurasi osanottajamaiden kansallispukuisten edustajain paraati.

Näyttelyssä kävi enemmän ihmisiä kuin missään aikaisemmassa maailmannäyttelyssä — toisinaan 815 eekkerinalan suuruisella näyttelyalueella oli enemmän ihmisiä, mistä voitiin osallisesti huolehtia.

Näyttely avattiin loistavin juhlallisuuksin maaliskuun 15 pnä. Puhuen ulkomaalaisten osanottajain puolesta, Canadan pääkomissioneri Patrick Reid sanoi, että 6-kuukautisen näyttelyn poikkeuksellinen elävyys siirtyy nyt historiaan. Virallisen lopettajaispuheen piti Japanin kruununprinssi Akihito. Hänen puheensa jälkeen laskettiin osanottajamaiden liput alas.

—Seuraava maailmannäyttely — Expo 76 — pidetään Filadelfiassa v. 1976.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 673-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1078
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Kaunopuheista lörpöttelyä

Kolmipäiväisen Quebec-vierailunsa päättymisvaiheessa pääministeri Pierre Trudeau osallistui viikko sitten lauantaina Schefferville-nimisessä yhtiön kauppalassa Quebecissa järjestettyyn lounastilaisuuteen missä tarjottiin illalliseksi karibu (peura) soppaa, lohta ja taimenta sen kunniaksi kun Oblate-lähetystyön tekijä Louis Babel teki 100 vuotta sitten rautamalmilöydön Quebec—Labradorin rajalta, yli 300 mailia St. Lawrence-lahdesta pohjoiseen.

Ohjelmaan kuului luonnollisesti myös pääministeri Pierre Trudeaun puhe ja se onkin verrattavissa tavallaan kaksipiippuisen haulikon ammuntaan.

Ensiksi hän esitti hienosti muotoillun kaunopuhenäytteen "kaikkien yhteistoiminnasta" ja siirtyi lopulta mieliaiheeseensa, työväenliikkeen moittimiseen oman hallituksensa ohjelman mukaisesti kehittyneestä ja jatkuvasta inflaatiosta.

Hänen puheensa kaunopuheista osaa häiritsi varmaan "näyttämölle asetus", eli se tosiasia, että se pidettiin, kuten on uutistiedoissa kerrottu, "yhtiön kauppalassa" — kaiken lisäksi amerikkalaisten monopolien omistaman Iron Ore Company of Canadan kontrolloimassa "yhtiön kauppalassa". Yhdyskuntia sanotaan "yhtiön" sellaisiksi vain silloin kun hallintaoikeudet ja -kontrollit kuuluu yhtiölle, eikä asukkaille. Ja missä tahansa kielletään väestöltä kansainvaltaiset oikeudet, siellä vallitsee harvainvalta alhaisine palkkatasoineen. Yleisesti myös tiedetään, että Yhdysvaltain rahamiesten kontrolloima yhtiö saa sikäläisen rikkaan rautamalmin pelkästä laulusta, vain muutaman kymmenentin hinnasta tonnilta. Se aiheuttaa tilanteen, missä canadalaisia rikasta rautamalmia kaivetaan ja lastataan Yhdysvaltoihin vietäväksi pilkkahinnoilla. Rajan eteläpuolella siitä valmistetaan terästä, josta me canadalaiset joudumme takaisin ostettuna maksamaan pitkästi toistasataa dollaria tonnilta!

Selvää on tällaisen olosuhteen vallitessa Scheffervillen väestön ajatteleva osa — mukaanlukien varmasti joitakin liberaalipuolueen jäseniä — olisi toivonut pääministeriltä selostusta, mitä hallitus aikoo tehdä tämän tilanteen korjaamiseksi ja canadalaisten resurssien kontrollin saamiseksi takaisin canadalaisiin käsiin.

Sen sijaan illallistilaisuuteen osallistuneet scheffervilleläiset liberaalit saivat pääministeriltä oivan näytteen kaunopuheen vaippaan käärittyä "olevaisen olosuhteen" puolustamisesta. Tämä yhtiön kauppalan lounas edustaa todellisuudessa, sanoi pääministeri, "yhtä suurta perhettä".

Hän kehoitti kuulijoitaan rakentamaan "inhimillisiä arvoja ja pitämään materiaalit arvot kontrollissa". Pääministeri Trudeau varoitti yhdysvaltalaismallisesta "rikkaasta yhdyskunnasta" ja sanoi, että se on sellainen "yhdyskunta mitä me emme halua rakentaa". Hän puhui intiaanien, lähetystyöntekijäin, teollisuuksien omistajien ja kaivostyöläisten yhteistyöstä, minkä johdosta on tullut mahdolliseksi sellainen teollinen kehitys mikä on tapahtunut Scheffervillessa (yhtiön kauppalassa). Nyt on "kiinnitettävä entistä enemmän huomiota paremman yhteiskunnan rakentamiseen", sanoi pääministeri.

Mutta miten voidaan päästä "parempaan yhteiskuntaan", jos yhdyskunta pysyy edelleen yhtiön kauppalana, jos kauppala jää edelleen amerikkalaisyhtiön kontrolliin, jos Canadan arvokasta rautamalmia kaivetaan huonoilla palkoilla ja lähetetään pilkkahinnalla myytynä Yhdysvaltoihin kehitettäväksi ja sieltä kalliilla hinnalla takaisin ostettavaksi, siitä pääministeri ei lörpöttelyssään yhteydessä esittänyt halaistua sanaa.

Konfrontaatiossa paikallisten uniojohtajain kanssa pääministeri Trudeau unhoitti kokonaan puheen "yhdestä suuresta perheestä" ja esitti uudelleen, ties monennenko kerran syytöksen, että ammattiyhdistysliike ja työläiset yleensä ovat muka vastuussa Yhdysvaltain sotaisen ohjelman aiheuttamasta inflaatiosta ja liittohallituksen "inflatiovastaisten" toimenpiteiden nostattamasta työttömyystilanteesta!

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö pääministeri Trudeau lahjakkaana miehenä tiedä puhuvansa palturia kun hän syyttää Canadan työläisiä muiden yhteiskunnallisten voimien aiheuttamasta inflaatiosta ja työttömyydestä. Mutta suurpääoman kontrolloimia valtapiirejä eli establishmenttiä edustavana puhemiehenä hän ei kaiketikaan voi sen paremmin menetellä — mikä sellaisenaan ei lisää sen paremmin pääministerin kuin establishmentinkään osakkeiden arvoa.

Kuka "pettää" mitä?

Näyttää siltä, että Israelin ja Yhdysvaltain hallitusten väliset suhteet ovat melkoisesti viilentyneet sen jälkeen kun Yhdysvallat ryhtyi suosittelemaan lähi-idän kriisin poliittista ratkaisua.

USA:n ulkoministeriön edustajat ovat ilmaisseet pettymyksensä siitä kun Israelin hallitus ryhtyi boikottamaan rauhanneuvotteluja ja vetäytyi pois New Yorkissa alkavaksi suunnitelluista neuvotteluista YK:n välittäjän, Gunnar Jarringin puheenjohdolla.

Tel Avivista tulleet tiedot viittaavat siihen, että Israelin hallitus yrittää käyttää USA:n hallitsevissa piireissä ilmeisesti vallitsevia erimielisyyksiä hyväkseen saadakseen presidentti Nixonin puolelleen kun Israelin pääministeri Golda Meir vierailee Washingtonissa kuluvan syyskuun loppupuolella.

Israelin Washington-vastaisen "närkästyneisyyden" syynä on se kun USA ei ole ryhtynyt vaatimaan, että Egyptin täytyy vetää ilmatorjuntaohjuksensa pois Suezin kanava-alueen vissiltä osalta.

Kun muistetaan, rauhanneuvotteluja vastustava ja arabimaiden alueita tavoitteleva Israelin hallitus joutui yleisen mielipiteen pakottamana suostumaan USA:n ehdotuksen pohjalla välirauhan tekoon ja neuvotteluihin alueellisesti. Mutta tämä oli vain muodollinen suostumus nimenomaan siksi kun kysymys on USAn esittämästä ehdotuksesta. Heti tämän "suostumispäätöksen" jälkeen Tel Aviv esitti väitöksen, että Egypti on rikkonut välirauhasopimusta siirtämällä lähemmäksi kanavaa ilmatorjuntaohjuksia välirauhasopimuksen alkamisen jälkeen.

Egypti kiistää syytöksen. Yhdysvaltain ilmoitti, että sen tiedustelupalvelun hankkimien tietojen mukaan mitään asiallista välirauhan rikkomista ei ole Egyptin kohdalta tapahtunut.

Sen jälkeen oli asiasta kiihkeätä kulissientakaista keskustelua. Erään Washingtonin uutistiedon mukaan USA:n ulkoministeriön edustajat olivat keskustelun perusteella "sopineet" Israelin suurlähettilään Yitzhak Rabinin kanssa, että jos Washington suostuu julkisesti sanomaan, että välirauhasopimusta on todellakin rikottu, niin Israel suostuu puolestaan rauhanneuvottelujen aloittamiseen.

Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Heti kun Washington "todisti", kuten oli ilmeisesti sovittu Israelin hallituksen "kasvojen pesemiseksi", että välirauhasopimusta on rikottu, Israelin hallitus nosti uuden vaatimuksen, että USA:n täytyy vaatia myös, jotta Egypti vetää ilmatorjuntaohjuksiaan takaisin Suezin kanava-alueelta.

Tähän ei Washington ole ainakaan vielä suostunut. Sen sijaan kerrotaan ulkoministeriön osoittaneen Tel Aviville, että näiden ohjusten vuoksi Israel menetti toistakymmentä lentokonetta viikon aikana juuri ennen välirauhan voimaan astumista, ja että kaikista ponnisteluistaan ja pommituksistaan huolimatta Israel ei voinut silloin estää Egyptia sijoittamasta näitä ohjuksia Suezin kanava-alueelle.

USA:n ulkoministeriö pitää puolestaan pahana sitä, kun Israel ei (Rabinin kanssa) tehdystä herrasmiessopimuksesta huolimatta tullut rauhanneuvotteluihin, vaikka Washington muutti kantaansa ja antoi "todistuksen" välirauhasopimuksen rikkomisesta.

Nyt yittää Israelin hallitus amerikkalaisten avustajiensa tukemana saada Washingtonin suostumaan toimenpiteisiin, jotka torpedoisivat ehkä pitkäksi ajaksi kaikki rauhanneuvottelujen mahdollisuudet ja pahentaisi edelleen Yhdysvaltain suhteita arabimaihin.

Todellista "petturin" osaa tässä asiassa vie siis Israelin hallitus. Se ei ole vain pettänyt Washingtonin kanssa ilmeisesti tehtyä herrasmiessopimusta, vaan myös ja ennenkaikkea kansainvälisen rauhan asiaa ja Israelin kansan parhaat edut.

Eversti A. Varlamov:

NATO VÄLIMEREN ALUEELLA

Amerikan imperialistien ja heidän Nato-liittolaistensa sotilaallisissa suunnitelmissa annetaan Pohjois-Atlantin liiton eteläsivustalle tärkeä merkitys. Naton strategit nimittävät tätä aluetta Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöksi. Tähän alueeseen kuuluvat Italian, Kreikan ja Turkin alueet sekä Välimeri. Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöä USA:n sotilasjohtajat pitävät otollisena astinlautana mahdolliseen toimintaan Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan.

Erityisen tärkeä strateginen merkitys tässä on Välimerellä, missä kulkevat kansainvälisesti merkitykselliset meri- ja ilmareitit, jotka yhdistävät Euroopan lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maihin. USA:n sotilasjohdon mukaan lentotukialusten ja ohjuksilla varustettujen sota-alusten partiointi Välimerellä tekee mahdolliseksi pitää ydinaseet suunnattuna Varsovan sopimusmaiden tärkeisiin kohteisiin, valvoa meri- ja ilmayhteyksiä ja suorittaa santarmin tehtäviä Välimeren kansojen suhteen.

USA:n JOHTO

Aina vuoteen 1967 saakka Naton systeemissä oli Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämön rinnalla Välimeren sotatoiminäyttämö, jonka yhdistyneitä asevoimia johti englantilainen amiraali. (USA:n 6. laivasto ei kuulunut näihin asevoimiin). Mutta Välimeren sotilaallisstrategisen merkityksen huomioon ottaen Yhdysvallat päätti ottaa valvontaansa kaikki liittouman asevoimat tällä alueella. Siitä syystä Välimeren sotatoimintanäyttämö eliminoitiin itsenäisenä sotanäyttämönä ja Naton yhdistetyt merisotavoimat Välimerellä (italialaisen amiraalin johdolla) alistettiin Naton yhdistettyjen asevoimien ylipäällikön alaisuuteen Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä, ylipäällikön, jota tehtävää on aina hoitanut amerikkalainen amiraali.

ALUEEN ERIKOISPIIRTEET

Tarkastellessamme tätä näyttämöä kokonaisuutena on todettava ne erikoispiirteet, jotka erottavat sen muista Naton eurooppalaisista sotatoiminäyttämöistä. Näitä erikoispiirteitä ovat sotanäyttämön alueen pituus luoteesta kaakkoon, maajoukkojen hajallaan olo meristä ja salmista johtuen, alueellisten yhteyksien puuttuminen Keski-Euroopan sotatoiminäyttämöön, vuoristo- ja metsäalue suurimmassa osassa, mikä luonnollisesti vaikeuttaa panssarivaunujen ja muiden motorisoitujen joukkojen hyväksikäyttöä.

YHDISTETYT MAAVOIMAT

Naton yhdistettyjen asevoimien ylipäällikön alaisuuteen Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä (esikunta Italiassa, lähellä Napolia) kuuluvat etelä- ja kaakkoisosan yhdistetyt maavoimat yhdistyneet ilma- ja merivoimat sekä merisotavoimien iskujoukot.

Yhdistettyjen maajoukkojen ryhmittymä (miesvahvuus lähes 500,000) käsittää lisäksi 30 divisioonaa niin kutsuttuja pääiskujoukkoja. Nämä on organisatorisesti jaettu yhdistettyihin maajoukkoihin sotatoimintanäyttämön eteläosassa (Italian alue) ja yhdistettyihin maajoukkoihin sotatoiminäyttämön kaakkoisosassa (Kreikan ja Turkin alue). Ensin mainittuun kuuluvat pääasiallisesti italialaiset joukko-osastot, joista muodostuu 3. kenttäarmeija. Siinä on seitsemän divisioonaa ja seitsemän erillistä prikaatia, mukaanlukien yksi ohjusprikaati.

Yhdistettyihin maajoukkoihin näyttämön kaakkoisosassa kuuluvat kreikkalainen 1. ja 2. sekä 3. turkkilainen kenttäarmeija. Nämä neljä armeijaa käsittävät 23 divisioonaa 9 erillistä prikaatia ja 6 ohjusdivisioonaa, jotka on varustettu Honest John-ohjuksilla. 1. kreikkalainen kenttäarmeija kolmen armeijakunnan kokoonpanossa ja muut kreikkalaiset sotajoukot, kaikkiaan 9. divisionaa ja kaksi Honest John-ohjuksilla varustettua divisioonaa, on sijoitettu pääasiallisesti Pohjois- ja Keski-Kreikkaan. Turkin kenttäarmeijat (14 divisioonaa, 8 prikaatia ja neljä Honest John-ohjuksilla varustettua divisioonaa) on sijoitettu kolmelle alueelle — 1. kenttäarmeija maan itäosaan, 2. etelään ja 3. Itä-Anatoliaan.

YHDISTETYT ILMAVOIMAT

Yhdistettyihin ilmavoimiin kuuluu lähes 900 konetta (niistä 20—25 pos. ydinpommeja kuljettavia) sekä 216 Nike-laukaisulaitetta. Organisatorisesti ne jakaantuvat kahteen taktisten ilmavoimien komentoryhmään (5. ja 6.) jotka on varustettu pääasiallisesti amerikkalaisvalmisteisilla lentokoneilla. 5. taktisiin ilmavoimiin kuuluu Italian ilmavoimien osastoja ja joukko-osastoja sekä yksi amerikkalainen taktisten hävittäjien laivue. Kaikkiaan 16 taistelulaivuetta ja kolme kuljetuslaivuetta, 3 divisioonaa Nike-laukaisulaitteineen (tarkemmin sanoen 108).

6. taktisiin ilmavoimiin, jotka ovat Naton käytössä, kuuluu kreikkalaisia ja turkkilaisia Nike-laukaisulaitteiden joukkoja sekä kaksi taktisten hävittäjien laivuetta Yhdysvaltain ilmavoimista. Kreikan ilmavoimat on organisatorisesti yhdistetty 28. ja turkkilaiset 1. ja 3. taktisten ilmavoimien armeijaan. Kaikkiaan 6. taktisiin ilmavoimiin kuuluu yli 25 taistelulaivuetta, 5 kuljetuslaivuetta ja 3 Nike-divisioonaa (eli 108 laukaisulaitetta).

YHDISTETYT MERIVOIMAT

Naton eteläsivustan yhdistetyt merisotavoimat koostuvat Italian, Kreikan, Turkin ja Britannian taistelualuksista ja taistelukoneista sekä USA:n partiokoneista Välimerellä, kaikkiaan on lähes 20 alusta ja 120 lentokonetta ja helikopteria. Kaikki nämä sotavoimat kuuluvat kansallisen sotilasjohdon alaisuuteen, mutta ne siirretään Naton johdon alaisuuteen heti sodan syttyessä tai merisotaharjoitusten aikana.

Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämön yhdistetyt merivoimat (esikunta Maltalla) kuuluvat välittömästi Gibraltarin ja Välimeren läntisten, keski-, itä- kaakkois- ja koillisosien yhdistyneen sotilasjohdon alaisuuteen. Näihin kuuluvat lisäksi sukellusveneet ja lentokoneet.

USA:n 6. LAIVASTO

On kuitenkin todettava, että pääiskuvoiman Välimerellä muodostavat amerikkalaisten atomi- ja ohjussukellusveneiden 16. eskaaderi (tukikohta Espanjassa) ja Yhdysvaltain 6. laivasto.

Yhdysvaltain 6. laivastoon kuuluu tavallisesti 60 alusta, joista kaksi lentotukialusta (150—200 lentokonetta, joista puolet kykenee kuljettamaan ydinpommeja), yksi tai kaksi risteilijää, 20 hävittäjäalusta sekä maihinnousualuksia, joissa on vahvistettuja merijalkaväen pataljoonia. 6. laivasto kuuluu nykyisin kansallisen sotilasjohdon alaisuuteen, mutta sodan syttyessä se muodostaa merisotavoimien iskuryhmän ja on välittömästi Naton asevoimien ylipäällikön alainen Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä (amerikkalaisen amiraalin johdolla).

Tarkoituksena tukea 6. laivaston santarmitehtäviä ja muita toimenpiteitä Pohjois-Atlantin liiton maiden puolustusministereiden Brysselissä tammikuussa 1969 pitämässä kokouksessa päätettiin aloittaa valmistelut Naton merivoimien operatiivisten monikansallisten yksikköjen luomiseksi Välimerelle. Sen viimeksi suunni-

(Jatkuu sivulla 3)

VOITTOJEN VUOSI LIBYASSA

Tripoli. — Ulkomaiden vaikutus on vähitellen katoamassa Libyasta, joka 1. syyskuuta vietti vallankaappauksen ensimmäistä vuosipäivää. Vuosi sitten ryhmä nuoria upseereita syöksi kuningas Idrisin vallasta.

Maan uuden valtionpäämiehen Muammar Gaddafin johtamat uudet hallitsijat ovat toimeenpanneet laajan "arabilaistamisohjelman".

Tuhansia italialaisia on poistunut Libyasta sen jälkeen kun hallitus takavarikoi kaiken italialaisten omaisuuden sekä peruutti maan italialaiselta siirtokunnalta elinkeinoluvat.

Lähes kaikkien italialaisten, joita on yhteensä 20,000, odotetaan muuttavan maasta vielä tämän vuoden aikana.

Libyan amerikkalaiset ovat amerikkalaisen öljy-yhtiön palveluksessa olevia ja heidän omaisiaan.

Myös englantilaiset ja amerikkalaiset sotilaat ovat kadonneet maasta viimeisen vuoden aikana. Englantilaisilla oli Libyassa el Ademin ja Tobrukin tukikohdat, ja amerikkalaisilla lentotukikohta Wheelusissa lähellä pääkaupunkia.

Eversti Gaddafi on arabimaailman nuorin valtionpäämies. Hän oli vasta 27-vuotias tehdessään vallankaappauksen 11 upseeritoverin kanssa, jotka hekin olivat kaikki alle 30-vuotiaita. Gaddafin hallitus on ryhtynyt perinpohjaiseen taisteluun johtopaikoilla esiintyvää korruptiota vastaan. Valtion varoja on ohjattu erilaisiin kehittämiskohteisiin samalla kun Libya on siirtynyt lähemmäksi valtionjohtoista talousjärjestelmää.

Tripolissa olevat tarkkailijat odottavat hallituksen ilmoittavan piakkoin uusista kansallistamistoimista. Lisäksi hallituksen odotetaan kieltävän yksityisen omaisuuden kokoamisen.

PÄIVÄN PAKINA

AINA VAIN SYVEMMÄLLE

Tuskin on mikään niin säälittävää kuin esimerkiksi jonkun ENTISEN ammattilaismaailmanmestari- nyrkkeilijän comeback-yritykset sen jälkeen, kun ikävuodet ovat vieneet mieheltä voiman, nopeuden ja taidonkin.

Tällaisia yrityksiä on kuitenkin tehty paljon ja tehdään edelleenkin — tavallisesti hyvin masentavin tuloksin. Heidän maineensa ja "muistonsa" kannalta olisi tietenkin paljon parempi, ettei sellaisia yrityksiä tehtäisi ollenkaan.

Kaikesta huolimatitta on syytä todeta, että sen mallisten "come-back" -yritysten kannustajana on useimmiten elämän pakko — huoli "jokapäiväisestä leivästä".

Vallan toisenlaisessa asemassa on kuitenkin sellainen suuruus ja ylhäisyys kuin esim. Charles Lindberg, joka yrittää nyt kirjailijan ominaisuudessa nousta uudelleen kuuluisaksi.

Sanotaan, että vanhat sotilaat eivät koskaan kuole vaan he häipyvät pois. Yhdysvaltain asevoimien entinen eversti, mr. Lindberg on kuitenkin sitä maata, että hän ei ota edes häipyäkseen.

Lindberg nousi maailmanlaajuisesti erälinlaiseksi sankariksi, samoin kuin avaruudessa "kävelleet" astronautit ja kosmonautit nykyaikana, kun hän vuonna 1927 suoritti maailmankuulun yksinlentonsa New Yorkista Pariisiin.

Jos Lindberg olisi tyytynyt tähän yhteen, todella erinomaiseen "maailmanennätykseen", hänen ei tarvitsisi nyt paikkailla menneisyyttään eikä etsiä uudelleen paikkaa auringossa.

Näin ei kuitenkaan käynyt, kuten varsinkin me vanhemman polven ihmiset hyvin tiedämme.

Hänestä tuli Natsi-Saksan ilmavoimien suuri ihailija, Hitlerin hirmujärjestelmän puolestapuhuja ja fasisminvastaisen taistelun avoin vastustaja.

Toisen maailmansodan aattona, vuonna 1938 hän esitti "asiantuntijana" (New York—Pariisi-lentonsa lisäksi Lindberg oli everstin arvolla USA:n Armeijan lentokorpuksessa, mistä hän sivumennen sanoen joutui sodan aikana eroamaan Göringiltä saamansa korkean natsimitalin — Saksan kotkan palveluristin — aiheuttaman protestin ja yleensä natsimielisyytensä vuoksi) lausunnon, että "Saksan ilmavoimat ovat voimakkaammat kuin kaikkien Euroopan maiden yhteenlasketut ilmavoimat". Tämän vuoksi olisi hänen mielestään ollut mielettömyyttä, jos Yhdysvallat olisi osallistunut sotaan Hitleri-Saksaa ja sen liittolaisia vastaan.

Kun presidentti Roosevelt ja hänen hallituksensa sekä enemmistö Yhdysvaltain kansasta ilmaisivat selvän myötämielisyytensä liittolaisia kohtaan, niin mr. Lindberg syytti siitä aito fasistiseen tapaan brittiläisten lisäksi juutalaisia, joilla hänen meriselitystensä mukaan oli suuri vaikutusvalta Rooseveltin hallituksessa.

Natsi-Saksan puolesta intoillut Lindberg joutui luonnollisesti huonoon huutoon siinä määrin, että hänen oli erottava armeijan lentokorpuksen virasta ja pysyteltävä käsivarren ulottuman päässä visseistä tehtävistä ja riennoista, missä hän olisi voinut vaikeuttaa sotaponnisteluja fasismia vastaan.

Nyt, herran vuonna 1970, Charles Lindberg elää yhä natsismin ja kylmän sodan lumoissa.

Elokuun lopulla tiedoitettiin, että Lindberg on kirjoittanut oikein kirjan, missä hän yrittää oikeuttaa sotaa edeltäneitä ja sodanaikaisia kotkotuksiaan ja otteitaan.

Aito natsilaiseen tapaan hän väittää syyskuun lopussa ilmestyvän kirjansa mainoskirjoitusten mukaan, että Yhdysvallat "hävisi" sittenkin sodan. Hän ei luonnollisestikaan voi kieltää, etteikö Natsi-Saksa "voittamattomiksi" sanotuista ilmavoimistaan huolimatta hävinnyt sotaa aseellisesti. Tämän tosiasian kieltäminen olisi sentään liikaa mr. Lindbergillekin.

Mutta hän sanoo, että sota heikensi länsimaita (lue kapitalistisia ja erikoisesti imperialistisia maita) ja voimistutti hänen mielestään fasismia "pahempaa kommunismia" (lue Neuvostoliittoa ja yleensä sosialistista järjestelmää.)

Tämän perusteella hän lyö rintoihinsa ja sanoo, että katsokaa nyt. Enkö minä varoittanut, että parempi on mennä taktillisesti Hitlerin puolelle ja auttaa häntä sosialismin hävittämisessä!

Yhtenä perusvikana on vain se, että Hitlerin Saksalla oli oma lusikkansa sopassa. Natsi-Saksaa aseistettiin, rahoitettiin ja autettiin nimenomaan siksi, että siitä tulisi murskaava nyrkki sosialistista Neuvostoliittoa vastaan. Mutta Hitler kenraaleineen ja kruppeineen ei halunnut olla pelkkänä renkipoikana karkeistyötä tekemässä. He halusivat nostaa "Saksa yli kaiken" myös länsimaiden, ja niin saivat vissit länsimaiden hallitukset todeta, että he olivat ruokkineet "kyytä povessaan", kuten sanotaan.

Allekirjoittaneen moniin paheisiin liittyy loppumaton lukuhalu, mutta siitä huolimatta uskomme, että Lindbergin kirja jäi lukematta.

—Känsäkoura.

Mitä muut sanovat

"KISSA KIITOKSELLA ELÄÄ"

Washington. — Sotilaiden mitalit symbolisoivat saavutusta, kohottavat moraalia, näyttävät hyviltä miehen asiakirjoissa ja kertovat sankaruudesta.

Ja Vietnamissa olevat yhdysvaltalaiset sotilaat ovat saaneet mitaleja enemmän mitä saivat heidän kumppaninsa Koreassa. Kaakkois-Aasiassa olevat Yhdysvaltain sotilaat ovat saaneet mitaleja enemmän mitä USAn joukoille jaettiin toisessa maailmansodassa.

On paljon syitä mitalien jaon lisääntymiselle . . . esim. armeijan pronssiristin, arvossaan neljäs mitali urheudesta . . . voidaan antaa kiväärimiehelle joka yksinään valtaa korsun tai miehelle joka käsittelee papereita vähän nopeammin kuin toinen mies viereisessä pöydässä. Ainoana erotuksena on vain pieni "V" mitalissa.

Edelleen, joissakin yksiköissä voivat divisionan komentajat antaa pronssi-tähden joka miehelle kiväärikomppaniassa. Tämä oli standarttimenetelmä First Aid Cavalry Divisionassa, Vietnamissa . . .

AP:n uutistieto syyskuun 9 pnä.

VAIN RAKKAUDEN JA ONNEN TÄHDEN

Lontoo. — Britannian ensimmäinen seksi-supermarketti avattiin eilen. Siellä on tarjolla kaikkea mitä keskinkertainen pari tarvitsee hyvin sopeutuvalle seksille.

Saatavana on monenlaisia seksiapuja, mukaanlukien ehkäisyvälineet, kirjat ja "nopeasti vaikuttavat lääkkeet (tonics) seksihalun lisäämiseksi".

Ann Summers, miellyttävän näköinen 29-vuotias vaaleaverikkö, esitti kauppansa avausmaljan "seksille, rakkaudelle ja onnelle avioliitossa ja sen ulkopuolella."

Kaupan ylläpidon tarkoituksena ei ole rahan hankinta, hän selitti, vaan auttaa ihmisiä saamaan onnellisemman seksielämän ja onnellisemman avioliiton . . .

— Reutersin uutistieto syyskuun 10 pnä.

VALTIOMIESTAITOA JA -VIISAUTTA

Kun John Diefenbaker julkaisee muistelmansa, tutustukaa siihen kohtaan missä kerrotaan Canadan sodanaikaisen pääministerin William Lyon Mackenzie Kingin seisoneen 30 vuotta sitten yöpukeissaan kello 10.20 aamulla ja ennustaneen vanhanaikaisen kellon avulla toisen maailmansodan lopputulosta . . .

Se oli kesäkuun 14 p. 1940 jolloin Saksa kukisti Ranskan.

"Onko totta, mr pääministeri, että Pariisi on kukistunut", häneltä kysyttiin.

Mackenzie King nyökkäsi ja käveli seinällä olleen kellon luo ja katseli sitä. Aika oli täsmälleen kello 10.20 a.p. muistelee mr Diefenbaker.

Sitten pääministeri sanoi: "Herrat, se tulee päättymään hyvin. Saksalaiset eivät tule voittamaan sotaa. Minä tiedän sen sillä kellon minuutti- ja tuntiviisarit osoittavat vastakkaisiin suuntiin."

Diefenbaker sanoo tietäneensä henkilökohtaisen tarkkailun perusteella, että King ei tehnyt mitään päätöstä hallituksessa tai sen ulkopuolella elleivät kellon viisarit näyttäneet vastakkaisiin suuntiin, tai jos ei toinen viisari peittänyt toista.

— Toronto Daily Star, syysk. 12 p. 1970.

Pohjoismais-neuvostoliittolainen seminaari totesi puutteellisuuksia

Maarianhamina. — Esimerkit Venäjän historiaa ja Neuvostoliiton yhteiskuntaoloja koskevista puutteellisuuksista Pohjoimaiden uusissa oppikirjoissa herättivät huomiota pohjoismais-neuvostoliittolaisessa seminaarissa.

Askettäin päättyneessä seminaarissa todettiin vastakohta näiden puutteellisuuksien ja toisaalta Pohjolan ja Neuvostoliiton kasvavan tieteellisen yhteistyön välillä. Vastakohta ilmenee myös Pohjoismaiden radio- ja televisiotoiminnassa.

Seminaarissa käsiteltiin myös Pohjoismaiden ja Neuvostoliiton välisiä suhteita ja Euroopan turvallisuusongelmaa.

Seminaarissa todettiin, että yleinen jännityksen lieventyminen Euroopassa sekä Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan välinen sopimus ovat luoneet uuden tilanteen, joka helpottaa ja toisaalta tekee välttämättömäksi lisääntyvän taloudellisen, tieteellisen teknisen ja poliittisen yhteistyön kaikkien Euroopan maiden välillä.

Pohjoismaisen ulkoministeriökokouksen päätöstä työskennellä Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämiseksi pidettiin tervetulleena tukena rauhantilan ja kansojen välisen yhteistyön kehittämiselle.

Seminaarin osanottajat olivat yksimielisiä siitä, että on tarpeen lisätä Neuvostoliittoa koskevaa informaatiota Pohjolassa ja toisaalta Pohjoismaita koskevaa informaatiota Neuvostoliitossa.

Pidätyksiä Saigonissa

Saigon. — Etelä-Vietnamin poliisi pidätti sunnuntaina Saigonissa 117 opiskelijaa, jotka olivat osallistuneet yleistä asevelvollisuutta sekä Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin yhteistä Kambodzhan tukea vastaan tähdättyyn mielenosoitukseen, ilmoitti Etelä-Vietnamin ylioppilasliiton edustaja.

Mielenosoitus järjestettiin lähellä Yhdysvaltain Saigonin suurlähetystä. Samaan aikaan ilmoitti lehdistön vapautta puolustava komitea, että poliisit olivat saman mielenosoituksen yhteydessä pidättäneet eteläviettnamilaisia lehtimiehiä ja päästäneet nämä vapaiksi vasta takavarikoituaan heidän kameroistaan filmit.

— **Puolan laivaveistämöillä** on rakennettu kansanvallan vuosina 1,000 alusta. 1,000:s alus oli kalastustroolari Novaja Ladoga, joka on rakennettu Neuvostoliiton tilauksesta Gdanskin V. I. Leninnin laivaveistämöllä. Yli 700 alusta on luovutettu ulkomaisille tilaajille, joista suurin on Neuvostoliitto.

Urheilukuulumisia

"OIKEUS VOITTAA" CASSIUS SAA OTELLA

Oltuaan yli 3 vuotta kilpailukiellossa raskaan sarjan ammattinyrkkeilyn lyömätön maailmanmestari Cassius Clay allekirjoitti torstaina sopimuksen, jonka perusteella hän saa lokakuun 26 pnä 15 erän ottelun Atlantassa Jerry Quarrya vastaan.

Sanomalehtien haastattelutilaisuudessa sanoi Cassius, jolta mielivaltaisesti riistettiin maailmanmestaruuden titteli siksi, kun hän kieltäytyi menemästä Vietnamin sotaan, että "minä en ole koskaan (psitsioon joudūttuaan) tavoitellut ottelua. Se on ottelujen järjestäjien asia. Minä en ole koskaan painostanut. Olen sanonut 'jos järjestätte ottelun minä suostun'.

Tämä on kuin oikeutettu ottelu — se on oikeuden voitto . . ."

KEIHÄS PAINOI KUIN PAINONNOSTOTANKO

Painonnostotangolta tuntui keihäs Pauli Nivalan kädessä viikko sitten tiistai-iltana Lahden Radiomäellä ja tulos oli nyt "vain" 80.74, mikä syntyi viidennellä heitolla. Sää oli tavattoman kolea ja lisäksi juuri keihäänheittoa haittasi navakka sivuvastainen tuuli. Satasella napattiin myötämyrskyssä Jarkko Tapolalle 10,2.

DDR JA MATTHES ENNÄTYSPARSKEISSA

Kahdeen maailmanennätykseen huipentuivat uinnin EM-kisojen loppukilpailut viime tiistaina Barcelonassa. Miesten 4x100 metrin sekaviestissä DDR kvartetti saavutti loistavan voittoajan 3.54,4. Myös ensimmäisellä osuudella Roland Matthes ui selkäuinnissa ME-ajan 56,9. 4x100 metrin sekaviestin entinen ME-aika oli 0,5 sekuntia heikompi ja USAn nimissä. Tulos oli saavutettu Meksikon olympialaisissa lokakuussa. 1969.

Tshekkoslovakia, Sveitsi ja Canada parhaita Osakassa

Canadan, Sveitsin ja Tshekkoslovakian paviljongit Osakan Expo-70 -näyttelyssä on valittu parhaiksi arkkitehtooniselta toteutukseltaan. Canadan paviljonki on pyramidin muotoinen. Sveitsin paviljonki muistuttaa tyyliteltyä puuta ja Tshekkoslovakian on matala yksikerroksinen rakennelma, jonka ulkoseinät ovat kuuluisaa tshekkiläistä lasia.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

Englannin talous kovassa alamäessä

Lontoo. — Englannin taloutta uhkaavat inflaatio, lama ja työttömyyden jatkuva kasvu, vaikka työttömien armeija käsittää jo nyt 640,000 henkeä. Näin lohduttoman ennusteen on Englannin kansalle esittänyt samanaikaisesti kaksi arvovaltaista tahoa: Taloudellisten ja sosiaalitutkimusten kansallinen instituutti sekä Brittein saarten suurin pankki — Barclays Bank Ltd. Insituutin selonteon mukaan Englannin talouselämän vuotuinen kehitysvauhti jää vuoden 1971 loppuun mennessä vain 1.5 prosenttiin, mikäli se ei ennen sitä saa uusia kiihokkeita. Tämä merkitsee kaikkien työttömyyden supistamis- ja inflaation hallitsemistoiveiden valumista hiekkaan.

Sanomalehti Financial Times toteaa taloudellisten ja sosiaalitutkimusten kansallisen instituutin selonteon jättävän masentavan vaikutelman. Lehden mukaan huolestuttavin seikka on se, että selonteko on tehty sen jälkeen kun oli jo analysoitu mahdolliset keinot nopeasti kasvavan inflaation torjumiseksi. The Guardian-lehti puolestaan toteaa, että taloudellisen kehityksen hidas vauhti ja varojen puute johtavat pääomasijoitusten supistumiseen, mikä merkitsee sitä, että ei odotettavissa ole nykyinen, vaan myös tuleva taloudellinen kehitys on asetettu yhden kortin varaan.

Kuvassa näkyvät kolme tyttöä odottelevat sopivaa purjetuulta koetellessaan "merimiesjalkojaan" kiipeämällä mastoon. Tytöt suorittivat ensimmäisen purjehduksensa Ontariojärvellä jokin aika sitten.

NATO VÄLIMEREN ALUEELLA

(Jatkoa 2 sivulta)

teltiin 4—5 hävittäjä- ja vartioalusta Yhdysvalloista, Englannista ja Italiasta. Määräajoin siihen liitettäisiin aluksia Kreikasta ja Turkista.

Mitä atomisukellusveneisiin tulee, ne toimivat strategisena aseena ydinhyökkäyksessä ja kuuluvat pysyvästi (myös sodan aikana) USA:n sotilasjohdon alaisuuteen. Nämä sukellusveneet on tarkoitettu iskuvoimaksi ydinhyökkäyksessä Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan.

Kokonaisuutena asevoimien koonpanon ja strategisen aseman saa osalta Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä pidetään Natossa merkitykseltään tärkeimpänä Keski-Euroopan sotanäyttämön jälkeen.

Samalla on todettava, että viime vuosina on kiinnitetty erityistä huomiota Naton asevoimien modernisoimiseen Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä ja pyritty kaikin tavoin tehostamaan niiden taisteluvalmiutta nykyaikaista sodankäyntiä silmällä pitäen.

Naton sotilasjohdon yleisissä sotavalmisteluissa Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä on tärkeä sija sotajoukkojen ja esikuntien taisteluvalmiudella ja operatiivisuudella. Joka vuosi pidetään suuria sotaharjoituksia, joissa viimeistellään kaikkia hyökkäykseen ja puolustukseen liittyviä kysymyksiä, harjoitellaan sotatoimia Varsovan sopimusmaita vastaan ja opetellaan käyttämään sekä ydin- että tavallisia aseita. Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöllä säännöllisesti suoritettavat harjoitukset ovat nimeltään "Run sas sato", "Selkeä aamunkoitto" ym. Yhdistetyt asevoimat osallistuvat myös "Syksy"-sotaharjoituksiin, joita järjestetään Naton sotilasjohdon suunnitelmien mukaisesti Euroopassa kerran kahdessa vuodessa. (Viimeksi tällaiset sotaharjoitukset pidettiin v. 1968. Kaiken tämän lisäksi pidetään sotatoiminäyttämön kaakkoisosassa joka vuosi Naton siirrettävien voimien Express-sotaharjoitukset, joissa hiotaan joukko-osastojen (maavoimien) nopeaa siirtoa Keski-Euroopan sotatoiminäyttämöltä Pohjois-Kreikkaan ja Turkkiin tarkoituksena "voimistaa nopeasti" eteläsivustan asevoimia.

Mitä tämän alueen operatiiviseen sotakalustoon tulee, Naton johto kiinnittää päähuomion lentokenttäverkon kehittämiseen ja niiden tukikohtien parantamiseen, joita Yhdysvallat pääasiallisesti tarvitsee ilma- ja merivoimiaan varten. Italiaan, Turkkiin ja Kreikkaan on keskitetty huomattava määrä aseita, taisteluteknikkaa, polttoainetta, ammuksia (myös ydinpommeja) ja elintarvikkeita.

Voidaanko sanoa, että Naton poliittinen ja sotilaallinen johto kiinnittää suurta huomiota eteläsivustan lujittamiseen valmistaen Etelä-Euroopan sotatoiminäyttämöä erääksi aggressionsa perusastinlaudaksi sosialistisia maita ja arabi-idän kansoja vastaan.

Gromyko johtaa valtuuskuntaa

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto TASS ilmoitti, että Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko tulee johtamaan maansa valtuuskuntaa Yhdistyneitten Kansakuntien 25. yleiskokouksen avajaisissa. YK:n yleiskokouksen istunto alkaa tänään (tiistaina).

Perussa jatkuu kansallistaminen

Perun hallitus kansallisti viime viikolla Perun kansainvälisen pankin ottamalla haltuunsa osake-enemmistön newyorkilaiselta Chemical Bankilta, argentiinalaiselta Bunge and Born-yhtiöltä sekä W. R. Grace-yhtymältä. Toimenpiteen jälkeen Perun hallitus omistaa 51 prosenttia pankin osakekannasta.

Perun kansallismielinen sotilashallitus on aikaisemmin kansallistanut mm. pohjois-amerikkalaisen öljyjalostamon, valtiollistanut kaksi tärkeää sanomalehteä luovuttaen ne työläisten osuuskunnan hallintaan, sekä suorittanut maareformin. Hallitus haluaa kuitenkin edelleen maahan ulkomaista pääomaa. Puhuessaan maanantaina Peruun kaivosministeri Jorge Fernàndez Maldonado sanoi hallituksensa toivovan ulkomailta, mm. Japanista, pääomaa ja teknistä apua luonnonvarojensa kehittämiseen.

Ensimmäisenä askeleena tässä tarkoituksessa Perun hallitus on perustanut valtionjohtoisen kaivosyhtiön. Maldonado on neuvotellut mm. Japanin osuuskuntien kanssa ja erään öljy-yhtiön kanssa.

Perun aikomuksena on rakentaa kuparinjalostustehdat Etelä-Peruun sekä lannoitusaineita valmistava tehdas maan pohjoisosaan. Maldonado huomautti edelleen, että Perussa on suuria kupari-, lyijy- ja sinkkiesiintymiä.

Ho Tshi Minhin kootut Palmelle

Tukholma. — VDTn Ruotsin suurlähettiläs tapasi pääministeri Olof Palmen äskettäin Sundvallissa. Keskustelun aikana suurlähettiläs Nguyen Tho Than selvitti pääministeri Palmelle poliittista ja taloudellista tilannetta Laosissa, Kambodzhassa ja Vietnamissa sekä myös Pariisin Vietnam-neuvottelujen kulkua. Lisäksi hän välitti Palmelle pääministeri Pham Van Dongin henkilökohtaisen tervehdyksen, jossa kiitetään Ruotsin Vietnamin kysymyksessä ottamasta kannasta sekä avusta Vietnamin kansalle. Kiitollisuuden osoituksena ojennettiin pääministeri Palmelle Ho Tshi Minhin kootut teckset.

Etelä-Afrikassa 64 teloitusta viime vuonna

Kapkaupunki. — Kuusikymmentäneljä ihmistä teloitettiin Etelä-Afrikassa vuonna 1969, ilmoitti oikeusministeri P. C. Pelzer maan parlamentissa perjantaina.

Ministeri sanoi, että 113 ihmistä tuomittiin kuolemaan viime vuonna. Näistä 102 tuomittiin murhasta, yksi ryöstömurhasta, seitsemän aseellisesta ryöstöstä ja kolme raiskauksesta. Teloitetut olivat joko afrikkalaisia, aasialaisia tai sekarotuisia, sanoi ministeri edelleen. —

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

Maakaasua — jos hinnasta sovitaan

Hallitus on ottanut myönteisen kannan maakaasun tuontiin Neuvostoliitosta — jos hinnasta sovitaan. Hallituksessa on nyt kiistaa yhtiöstä, joka saa neuvotellakseen maakaasun hinnan hoitaakseen kaasun tuonnin ja myynnin. Vastakkain ovat Neste Oy:n ja erillisen sekayhtiön kannattajat. Hallitus on asettanut ministerivaliokunnan, jonka tehtävänä on nopeasti ratkaista yhtiön valinta. Osan ministerivaliokunnan jäsenistä tiedetään kannattavan Neste Oy:tä maakaasuasian hoitajaksi. Tämä yhtiö vastusti aikaisemmin koko maakaasun hankkimista, mutta yhtiö painostaa innokkaasti asian saamista hoidettavakseen.

★

Vennamo edelleen Smp:n johtoon

Suomen maaseudun puolueen suhteet Neuvostoliiton kanssa on saatava kuntoon, jos niissä jotain korjattavaa on. Tämä oli vasta uudelleen valitun puheenjohtajan Veikko Vennamon ensimmäinen käsky puolueen elokuun 30. päivän puoluekokouksessa Lahdessa. Lisäksi hän korosti yhteistyön aikaansaamista muiden puolueiden kanssa ja kentän valmistautumista taisteluun ja mahdollisiin uusiin vaaleihin. Myös puoluesihteeri valittiin loppujen lopuksi "yksimielisesti" kahden ehdokkaan kieltäydyttyä koeäänestyksen jälkeen. Valituksi tuli odotetusti vt. puoluesihteeri Rainer Lemström. Smp:n 12. puoluekokous keräsi Lahteen tuhatkunta puolueen kannattajaa, joista virallisia edustajia oli noin 400—500.

★

Suomalaisille työkohteita NL:sta

Neuvottelut Neuvostoliitossa sijaitsevien Pääjärven metsäteollisuuskeskuksen rakentamisesta sekä Svetogorskin (ent. Enso) selluloosa- ja paperiteollisuuslaitoksen laajentamisesta aloitetaan suomalaisten ja neuvostoliittolaisten kesken syyskuussa Moskovassa. Ennen varsinaisten kaupallisten neuvottelujen alkua on tarkoituksena sopia hallitusten kesken rakennushankkeen yleisistä suuntaviivoista. Suomen puolelta neuvotteluja käyvän valtuuskunnan jäsenet määrättiin 28. elokuuta tasavallan presidentin esittelyssä. Valtuuskunnan puheenjohtajana tulee toimimaan ministeri Olavi J. Mattila.

★

Yli miljoona lentomatkaa puolessa vuodessa

Ennätysmäisen runsaita matkustamääriä on kirjattu Suomen lentoasemilla kuluneen puolen vuoden aikana. Tammi—kesäkuun aikana kulki maamme kuudentoista lentoaseman kautta hieman yli miljoona matkustajaa. Määrä on 25 prosenttia viime vuoden alkupuoliskon lukua suurempi. Puolivuotiskauden nousuprosentti eri lentokentillä vaihtelee 6—35:n välillä. Suurin matkustajamäärien nousu on tapahtunut Kemissä, Kokkolassa ja Turussa. Pienin, eli kuuden prosentin nousu oli Vaasassa. Vilkkain lentoasema on edelleen Helsinki, jonka kautta matkusti kuluneen puolen vuoden aikana yli 600,000 matkustajaa. Oulun matkustajamäärä samalta ajalta on 59,000, Turun 54,000, Kuopion 40,000 ja Vaasan samoin 40,000.

ÄLÄ VÄLITÄ —
anna Heynon välittää!
Soita
ROLF HEYNO
REAL ESTATE BROKER
Puhelin 481,0001
Varmimmin tavattavissa jälkeen klo 10 illalla.
Toronto, Ontario

Suomalainen tuoli eturivissä

Lontoossa päättyi elokuun lopussa kansainvälinen modernin tuolin näyttely, jonka olivat yhteistyössä järjestäneet Victoria and Albert Museum, Witechapel Art Gallery ja The Observer. Esitteillä oli toistasataa rakenteellisesti ja muotoilullisesti merkittävää tuolia vuodesta 1918 lähtien. Näyttely vahvisti käsitystä suomalaisen huonekalusuunnittelun korkeasta tasosta: maailmankuulujen tekijänimien, — mm. Breuer, le Corbusier, Mies van der Rohe Eames — joukossa on myös useita suomalaisia suunnittelijoita, itseoikeutettuna puuvanerin taivutustekniikan luoja Alvar Aalto. Myös Eero Aarnio, Yrjö Kukkapuro, Antti Nurmesniemi ja Ilmari Tapiovaara olivat edustettuina; Kukkapurolta oli näytteillä peräti kolme eri tuolia.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 7.30 illalla Don-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 12 päivällä. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

UUSIEN TILAUSTEN HANKINTA VAPAUDELLE JA LIEKILLE

alkaa syyskuun 15 päivänä ja päättyy lokakuun 30 päivänä!

Kehoitamme kaikkia asiamiehiä ja -naisia sekä lehtiemme hyviä ystäviä ryhtymään uusien tilausten hankintaan Vapaudelle ja Liekille.

LAHJA KOKO VUODEN UUSILLE TILAAJILLE

Kaikille uusille koko vuoden Vapauden ja Liekin tilaajille annetaan LAHJANA KOMEA "JOULU"-Julkaisu, joka ilmestyy marraskuun alkupuolella.

YLIMÄÄRÄINEN LAHJAPALKKIO UUSIEN TILAUSTEN HANKKIJOILLE

Henkilöille, jotka Torontosta, Thunder Baysta, Sudburysta Vancouverista, Sault Ste. Mariesta, South Porcupinesta, Timminsistä tai Kirkland Lakelta hankkivat 6 koko vuoden uutta Vapauden tai Liekin, eli yhteensä molempia 6 koko vuoden uutta tilausta, myönnetään $10.00 lahjapalkkio.

Toisessa sarjassa, mihin kuuluu kaikki ne lehtiemme paikkakunnat, joita ei edellisessä kohdassa mainittu, kaikille niille, jotka hankkivat 3 koko vuoden Vapauden tai Liekin, eli yhteensä molempia 3 koko vuoden uutta tilausta, myönnetään $5.00 lahjapalkkio.

Uudeksi tilaukseksi lasketaan myös sellainen jonka entinen tilaaja on päättynyt ennen elokuun 31 päivää 1970.

Lehtiemme ystävät, asiamiehet ja naiset, työhön ja toimintaan uusien tilausten hankkimiseksi Vapaudelle ja Liekille!

NEUVOSTOLIITON-PUOLAN TAVARAVAIHTO HUIPPULUKEMISSA

Moskova. — Neuvostoliiton ja Puolan välisten keskinäisten tavaratoimitusten määrä on ennen näkemätön veljesmaittemme suhteissa, sanoi Puolan varapääministeri Stanislaw Majewski TASS:in kirjeenvaihtajalle. Hän johti Puolan valtuuskuntaa neuvotteluissa maitten kansantaloussuunnitelmien ko-ordinoinnista vuosiksi 1971—1975.

25 vuoden aikana olemme saaneet Neuvostoliitosta noin 55 miljoonaa tonnia öljyä ja öljytuotteita, noin 95 miljoonaa tonnia rautamalmia, yli 4 miljoonaa tonnia puutavaraa ja paljon muita tavaroita, kertoi Majewski.

Tänä aikana Puola on toimittanut Neuvostoliitolle 157 miljoonaa tonnia kivihiiltä, 12 miljoonaa tonnia koksia, paljon valssattua rautaa, sinkkiä ja sokeria. Nykyisin kehittyy yhä laajemmin yhteistyö maittemme tieteellisen tutkimusinstituuttien välillä. Tämä antaa Puolan teollisuudelle mahdollisuuden käyttää hyväksi Neuvostoliiton tieteen ja tekniikan parhaita saavutuksia.

Keskinäisen tavaranvaihdon kasvu edelliseeen viisivuotiskauteen verrattuna on 60 prosenttia, mikä on ennen näkemätön ilmiö. Tavaranvaihdon määrä on yli 13 miljardia ruplaa. Tulevana viisivuotiskautena tulee 40 prosenttia Puolan kauppavaihdosta Neuvostoliiton osalle.

Erityisen tärkeä osa Puolan tuonnissa Neuvostoliitosta on kuten ennenkin öljyllä, koneilla ja työstökoneilla sekä kaikella sillä millä on ratkaiseva merkitys nykyaikaisempien tuotannonalojen, kemian, metallurgian radiotekniikan ja sähkötekniikan täydellistämisessä.

Rotusortajat hämmästyneitä

Kapkaupunki. — Etelä-Afrikan pääministeri John Vorster ilmaisi viikonlopulla hämmästystään sen johdosta, että Kirkkojen maailmanneuvosto päätti myöntää 200,000 dollaria Etelä-Afrikan kapinallisten ryhmien ja Englannissa ja muissa maissa toimivien rotusyrjintää vastustavien liikkeiden tukemiseen.

Pääministeri Vorster sanoi parlamentin istunnossa, että "päätös on lievästi sanottuna pöyristyttävä". Hän sanoi kehottavansa "jäsenkirkkoja harkitsemaan vakavasti asiaa ja ottamaan selvän kannan tähän kysymykseen".

Ulkoministeri Hilgaard Muller puolestaan sanoi, että "on käsittämätöntä kuinka Kirkkojen maailmanneuvosto voi soveltaa tätä päätöstä kristinuskon periaatteisiin".

Kapkaupungin arkkipiispa R. Selbytaylor sanoi, että Etelä-Afrikan kirkot eroavat miltei varmasti Kirkkojen maailmanneuvostosta tämän päätöksen vuoksi. Hän sanoi olleensa itse järkyttynyt kuultuaan päätöksestä.

Jälleen Song My syytteen peruutus

New York. — Vielä yksi Song Myn (My Lain) verilöylyyn osallistunut amerikkalaissotilas, Kenneth Schiel jää vaille rangaistusta. Amerikkalaisten sotilasviranomaisten edustaja ilmoitti viikonlopulla Fort Macphersonissa Georgiassa, että Schielin jutun tutkimukset on keskeytetty ja kaikki syytökset häntä vastaan on julistettu "perusteettomiksi". Lehdistö toteaa, että tämä päätös on tehty Yhdysvaltain 3. armeijan komentajan kenraali A. Connorin henkilökohtaisesta määräyksestä.

Kuten tunnettua pakottivat vasta Yhdysvaltain laajojen kansalaispiirien vaatimukset amerikkalaisen sotilasjohdon aloittamaan joukkomurhan tutkimukset. Rikoksen osan ottajat saivat kuitenkin heti tukea korkea-arvoisten sotilashenkilöiden taholta. Nyt on syytettyjen luettelossa vain kuusi henkeä ja heilläkin on kaikesta päättäen kaikki syy toivoa, että juttu tullaan yksinkertaisesti vain painamaan villaisella.

Kuulumisia Järvienpäästä

Thunder Bay. — CSJ:n Port Arthurin osaston syyskuun kokouksen edellä pidetyssä Thunder Bayn asiamiesten- ja naisten kokouksessa suunniteltiin levitysryntäyksen järjestämistä, kukin ottaen tehtäväkseen hankkia ainakin yhden tilauksen.

Osaston, Kaiku-kuoron, Iskun ja Aikamme naisten kerhon edustajain kanssa yhteisesti päätettiin syystoiminnan avajaisjuhlan pidettäväksi sunnuntaina, lokakuun 25 p., alkaen kello 1 ip. Tilaisuuteen hankitaan ja harjoitellaan yksinäytöksinen "Kihlaus", jonka näyttämölle johtamisesta huolehtii Geo. Saivo. Valittiin yksi jokaisesta elimestä komiteaan, joka järjestää muun ohjelman.

Suurjuhlien aikana suoritettujen ravintolan korjaustöiden tarkistus ja haalissa tehtävien maalaus- ja puhdistustöiden järjestäminen jätettiin johtokunnalle. Haalin maalausta suorittamaan lupaantuivat useat jäsenet jo seuraavalla viikolla. Sen jälkeen järjestetään puhdistustalkoot koko rakennukseen nähden.

Kirjeenvaihtajalle jäi hankittavaksi rekisterivirastosta piirustukset osaston omistamaan maatonttiin Iskun Parkin takana, jotta sen myyntikaupan voivat virkailijat laillisesti järjestää.

* * *

Täällä alkaneen Ontarion korkeimman oikeuden syysistunnon valamiehistö havaitsi, että Oiva Olavi Hietamiestä vastaan nostetut syytteet ovat tarpeeksi raskauttavat jutun jatkokäsittelyä varten.

Hietamiestä syytetään maaliskuun 30 päivänä 1970 Green Pointissa tapahtuneesta Eino Selinin ja Eino Kosken murhasta.

Sama valamiehistö havaitsi myös, että William Tuckerin murhasta syytettyä Joel Lemieuxia vastaan nostettu syytös on oikeutettu. Lemieuxsia syytetään Longlacissa helmikuun 28 päivänä 1970 tapahtuneesta Tuckerin murhasta.

* * *

Viime tiistai-iltana Spruce River roadin ja Expresswayn yhtymäkohdassa tapahtunut kolmen ajoneuvon kolari vaati Thunder Bayn Dawson-kadulla asuneen 55-vuotiaan mrs Julia Hanerin hengen. — ATH.

Syvästi surren ja kaivaten ilmoitamme, että rakas vaimoni, äitini ja isoäitimme

MARY RANDALL

poistui äkkiarvaamatta luotamme Toronto York General-sairaalassa elokuun 17 pnä 1970. Hän oli syntynyt Sotkamossa, Suomessa, v. 1898, ollen kuollessaan 71 vuoden ikäinen.

Lähinnä kaipaamaan jäi miehensä Erkki, tyttärensä Elsie ja hänen miehensä Tom, kaksi lastenlasta, Kaarina ja Tom-Reno; sisar Annie Hintsa Torontossa ja toinen sisar Ida Heikkinen Albertassa, veli, Erkki Korhonen, Albertassa, kaksi veljeä Suomessa sekä laaja ystävä- ja tuttavapiiri täällä Canadassa.

Elämäntoveri, tuoni sun vei,
ikävällä jäin sua kaipaamaan.
Rinnassain suru mi haihdu ei,
kauniit muistot ne kukkivat vaan.

Miehesi ERKKI.

Nuku rauhassa äiti,
olit äideistä parhain,
me jäimme sinua kaipaamaan.
Muistosi säilyy ikuisesti.

ELSIE JA TOM.

Nuku rauhassa, mummu, ikuista unta,
ei kaipaavan kyynel häiritä saa.

KAARINA JA TOM-RENO.

KIITOS

Tahdomme lausua sydämelliset kiitoksemme kaikille ystäville ja tovereille, jotka niin suurilukuisina saavuitte saattamaan Marya viimeiseen lepoon. Kiitos kauniista kukkalaitteista ja kantajille viime palveluksesta.

Haluamme kiittää kaikkia jotka antoivat apuansa kahvitarjoilun järjestämisessä. Erikoiset kiitokset Rauha Mäkiselle hänen antamastaan avusta ja läheisille omaisille, jotka antoivat niin paljon apua.

Kiitämme teitä, ystävät, osanottokorteista, joilla muistitte meitä tällä suuren surun hetkellä.

Teitä kaikkia sydämellisesti kiittäen,

ERKKI RANDALL
ELSIE JA TOM JOKINEN JA LAPSET
Belleville Ontario

SUDBURYN UUTISIA

MAANTIEN AVAUS SYYSK. 25 PNÄ

Viikonlopulla ilmoitettiin, että Ontarion pääministeri John Robarts tulee suorittamaan syyskuun 25 päivänä Sudbury—Timmins-maantien virallisen avauksen kello 11 aikaan aamulla lähellä Cartieria ja kello 4 aikaan iltapäivällä lähellä Timminsin kaupunkia.

Maantien viralliseen avaustilaisuuteen osallistuu Ropartsin lisäksi useita muita konservatiivihallituksen "herroja".

Maantien virallinen avaus oli aikaisemmin suunniteltu lokakuun ensimmäiseksi päiväksi, mutta kunnostamistöiden nopeampaan päätökseen saaminen on johtanut siihen, että maantietä voidaan ryhtyä käyttämään mahdollisesti jo tämän viikon lopulla.

Sudburyn ja Timminsin välisen uuden maantien pituudeksi tulee 152 mailia ja aikaisemmin käytetty maantie North Bayn kautta on 320 mailia. Uuden maantien rakentaminen aloitettiin vuonna 1964.

VENEKILPAILUT EVÄTTIIN

Sudburyn Rotary-klubin viime viikonlopuksi suunnittelemat venekilpailut jouduttiin peruuttamaan, kun Ontarion korkeimman oikeuden tuomari Frank Dunlop antoi estetuomiomääräyksen viime viikon lopulla.

Estetuomiossa kiellettiin "Sudburyn—Rotary-klubin johtokuntaa järjestämästä venekilpailuja Sudburyn kaupungin rajojen sisällä sijaitsevalla Ramsey järvellä syyskuun 12 ja 13 päivänä 1970 tai minään muuna sen jälkeisenä aikana."

Tuomari antoi lisäksi määräyksen, jossa kiellettiin kunnallishallintoa ja puisto- ja huvitoimikuntaa myöntämästä lupaa, tai sallia Bell puiston käyttämisen venekilpailuun.

Sudburylainen lakimies Elmer Sopha edusti neljää asiakastaan. Hän syytti, että venekilpailut aiheuttavat saastutusta Ramsey järvessä, mistä tulee Sudburyn kaupungin asukkaiden käyttämä juomavesi.

POIKA SAI SURMANSA VAHINGONLAUKAUKSESTA

Kuusitoistavuotias David Larrett, Skead roadilta, sai surmansa viime keskiviikkona tapahtuneessa onnettomuudessa, mikä sattui ennen metsästysretkelle lähtöä tapahtuneen harjoitusammunnan aikana.

Poika oli Sutherland roadilla, Garsonissa, kahden ystävänsä kanssa harjoittelemassa ammuntaa kun onnettomuus tapahtui.

Pojan sanotaan kumartuneen nostamaan .22 kaliberin panoksia sisältänyttä laatikkoa kun vahingonlaukauksesta tullut luoti osui häneen päähänsä.

Tapauksen johdosta suoritetaan kuolemansyyntutkimus.

ROSKISTA VAIKEUTTA

Ontarion voima- ja resurssiministeriön hallintovirasto on ilmoittanut, että Sudburyn kaupungin nyt käyttämä roskien hävitysmenetelmä on lopetettava kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Yleisten töiden komiteelle kaupungin insinööriviraston esittämässä raportissa ehdotetaan kuitenkin, että roskakysymystä varten nimitettäisiin tutkijakomitea, joka koostuisi Sudburyn ja sen ympäristökuntien edustajista.

Kaupungin insinööri Herb Akeherst sanoo antamassaan lausunnossa, että "koska kaikki ympäristöseutujen kunnat ovat vastatusten samanlaisen probleeman kanssa, niin olisi kaikkien etujen mukaista saada keskeinen roskien hävittämislaitos."

Kaupungin liikenneinsinööri Wilf. Ryble puolestaan sanoo, että "on mahdotonta" saada roskienhävityskysymys ratkaistua järjestetyksi kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

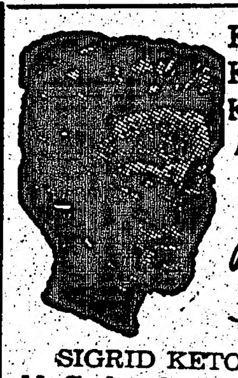
KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUSTARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

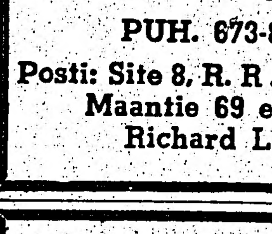
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

Käytännöllinen ja paljon kysytty
Englantilais-suomalainen SANAKIRJA
Toimittanut YRJÖ HALONEN
461 SIVUA — HINTA SID. $3.50
Postitilauksiin lisättävä 15c postikuluja.
Sanakirjassa on hakusanojen jälkeen sulkumerkkien sisään merkitty kuinka sana äännetään. Merkintä on tehty suomalaisilla kirjainmerkeillä.
Hankkikaa itsellenne tämä TASKUKOKOA oleva käytännöllinen sanakirja.
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Näytelmäseuran bingo Finnish haalilla

Näytelmäseuran toimesta järjestetään ensimmäinen syyskauden bingo Finnish-haalilla torstaina, syyskuun 24 pnä, alkaen klo 7.30 illalla. Siellä on taasen arvokkaita voittoja ja paljon "kahvikultaa" onnellisille bingon pelaajille. Tervetuloa runsaslukuisina Näytelmäseuran bingoon! Voitot myös tervetulleita!

Kahviaiset Beaver Laken haalilla

Beaver Laken suomalaisella haalilla on piristävä kahviaistilaisuus sunnuntaina, syyskuun 20 päivänä, alkaen tarjoilu kello 12 päivällä.

Kaikki sydämellisesti tervetulleita, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Värielokuva "Kulkurin masurkka" esitetään 27 pnä

CSJ:n Sudburyn osaston toimesta esitetään Fennada-Filmin valmistama, liikuttavan kaunis suomalainen värielokuva "Kulkurin Masurkka" Finnish-haalilla sunnuntaina, syyskuun 27 pnä, klo 4 ip.

Tästä elokuvasta näkee kauneinta kesäistä Suomen luontoa. Pääosissa esiintyvät Sakari Jurkka, Elina Pohjanpää, Leena Häkkinen, Mirja Karisto, Elina Salo ja Assi Nortia.

Sisäänpääsy on halpa — ainoastaan $1.00. Tervetuloa viettämään nautintorikas iltapäivä tämän suomalaisen värielokuvan parissa!

Vapaa englanninkielen koulu

Maakunnallisen kansalaisuusviraston Sudburyn toimistosta ilmoitetaan maanantaina ensi viikolla alkavasta englanninkielen opetuksesta, kehoittaen uusia canadalaisia käyttämään hyväkseen tätä mahdollisuutta.

Koulu on järjestetty aloittelijoille ja niille, jotka haluavat täydentää englanninkielen taitoaan. Kouluun aikovia pyydetään tulemaan YMCAn talolle, 185 Elm St. E.

Perheenemännille ja vuorotyössä oleville järjestetään iltapäivätunnit: maanantaina, keskiviikkona ja torstaina klo 1.30—3.30 ip.

Opetus on ilmaista. Rekisteerautukaa maanantaina, syysk. 21 pnä 1970, 1.30—3.30 ip. Opetus alkaa tiistaina, syysk. 22 pnä. Kaikki tervetulleita.

Edward A. Lahti kuoli maanantaina

Koko elinikänsä Sudburyn alueella asunut Edward A. Lahti, R.R.1 C.C., Black Lake Rd., Waters Township, kuoli nukkuessaan sydänkohtauksen johdosta kotonaan maanantaiaamuna, syyskuun 14 pnä 1970. Hän oli 66 vuoden ikäinen.

Ontarion maantieministeriön palveluksessa 29 vuotta mekaanikkona toiminut Lahti jäi yksityiselämään v. 1965. Koulukasvatuksensa hän sai Waters townshipissa.

Suremaan jäi lähinnä veljensä Victor, Waters Townshipissa ja siskonsa mrs. Karl (Laina) Carruthers South Porcupinessa. Hänen veljensä ja siskonsa Toivo, Matti, Elmer, John, Mina, Hilma, Onni ja Lempi ovat kuolleet aiemmin.

Lahti haudataan Lougheedin hautaustoimistosta 242 Regent kadulta keskiviikkona, syysk. 16 pnä, kello 2 ip. perhehautaan Waters Townshipin hautausmaahan. Siunauksen toimittaa pastori Wm. A. Sumner.

Linjoittumattomat katkaisevat suhteensa Etelä-Afrikkaan

(Jatkoa sivulta 1)

vetäytymästä pois arabialueilta.

Päätöslauselmassa vaaditaan myös Palestiinan arabien oikeuksien täydellistä palauttamista.

Päätöslauselmassa, missä vaaditaan diplomaattisuhteiden katkaisemista Etelä-Afrikan ja Portugalin kanssa, pyydetään myös, että huippukokouksen puheenjohtajana toiminut Sambian presidentti Kenneth Kaunda "ottaisi mitä asianmukaisimmalla tavalla yhteyden" NATO:n jäsenmaiden, erikoisesti Yhdysvaltain, Britannian, Ranskan, Länsi-Saksan ja Italian sekä Sveitsin, Brasilian ja Japanin kanssa, pyytäen niitä lopettamaan avunantonsa "mikä välittömästi ja välillisesti voimistuttaa siirtomaa- ja rotusortoa".

KAUPPASOTA EI TUO MITÄÄN RATKAISUA

USAn edustajainhuoneen mahtavan valtiovarainvaliokunnan mahtavan puheenjohtajan mukaan nimensä saaneen Millsin suojelutullilakiesityksen käsittely kongressissa on edistymässä hyvää vauhtia. Samalla se on saamassa yhä jyrkempiä "parannuksia". Ei ole enää kysymys joidenkin tekstiilien ja kenkien tuonnin rajoittamisesta kiintiöinnin avulla, eikä edes joidenkin muiden tuotteiden tuonnin rajoittamisesta, jos niiden osuus saavuttaa tietyn määräosuuden USAn markkinoista. Kun lakiesitys saapuu senaatin käsiteltäväksi, missä on vallalla vielä paljon ankarampi protektionistinen henki kuin edustajainhuoneessa, näyttää siltä, että laki saa muodon, joka saattaa merkitä mielivaltaista siirtymistä täydellisen suojelutullipolitiikan tielle. Tällöin tapahtuisi maailmankaupassa pahinta sitten 1930-luvun.

Presidentti Nixon on kyllä ilmoittanut, että tekstiilien tuonnin rajoittamiseen hän suostuu, mutta suojelutullilain muuhun osaan hän on esittävä vetonsa. Kahden kuukauden sisällä Nixon on kuitenkin kärsinyt vetoillaan kaksikin kirvelevää tappiota. Kesäkuun lopussa senaatti kumosi Nixonin veton 11 miljardin dollarin suuruisesta terveydenhoitolaista ja viime kuun alussa senaatti kumosi Nixonin veton, joka koski 18,5 miljardiin dollariin nousevaa koululaitoslakia. Senaatti pystyy kyllä kumoamaan Nixonin mahdollisen veton suojelutullilain suhteen.

USAssa yhä enemmän vallalle päässyt suojelutullihenki johtuu pääasiassa USAn omista päivä päivältä yhä vaikeammiksi muodostuvista taloudellisista ongelmista. Mutta totuuden nimessä on myönnettävä, että kyllä USAn pääkauppakumppanit Japani, EEC ja Englanti ovat ajaneet melko kovaa ja kansainvälisiä sopimuksia räikeästi rikkovaa suojelutullipolitiikkaa tai oikeammin sanoen tuonnin rajoittamispolitiikkaa. Kauppaa — tuontia nimittäin — voidaan rajoittaa lukuisien muidenkin keinojen kuin pelkkien tullien avulla. Gattin sihteeristön suorittaman tutkimuksen mukaan on tullien ohella kokonaista 800 erilaista tapaa rajoittaa tuontia. Ja näihin muihin keinoihin ovat tarttuneet erityisesti EEC-maat.

Näistä "muista keinoista" on syytä esittää pari huvittavaa esimerkkiä. Argentiinasta — noin parisen vuotta sitten — oli Ranskasta saapumassa lihalasti. Jo ennen ranskalaiseen satamaan saapumista Ranskan viranomaiset antoivat kuitenkin laivalle määräyksen kääntyä takaisin, koska oli pelättävissä, että laivan lihalasti on suu- ja sorkkataudin saastuttamista eläimistä. Argentiinan viranomaiset — kysymys oli jatkotoimituksista — lähettivät kiireesti maan eläinlääkintäviranomaisten antaman takuutodistuksen, ettei Argentiinassa ole esiintynyt mitään suu- ja sorkkatautia. Ranskan viranomaiset vastasivat, että tämä ei riitä, vaan asiasta on saatava myös Ranskan omien eläinlääkintäviranomaisten lausunto. Tämä lausunto ei ole valmistunut vielä tähän mennessä. Viime talvena kaukoidästä oli tulossa ranskalaiseen satamaan laiva, jonka lastina oli puuvillatekstiilejä. Ranskan viranomaiset käännyttivät laivan kuitenkin jo merellä pois, koska laivan mukana saattaisi saapua myös "hongkongilainen flunssa"!

USAn edustajainhuoneen ulkomaankaupan alakomitean puheenjohtaja Hale Boggs vierailee parhaillaan Länsi-Euroopan keskuksissa tutkimassa kauppatilanetta nimenomaan EEC:n parissa, mutta myös Englannissa. Antamassaan lausunnossa hän syytti suoraan, että EEC:n "sisäänpäin lämpiäminen", mitä myös EEC:n laajentamissuunnitelmat merkitsevät, on yhtenä tärkeänä osasyynä suojelutullihengen nousuun USA:ssa. Jos tämä kehitys jatkuu, niin tuloksena on kauppasota kolmen kauppablokin välillä. Jos sen sijaan EEC, Japani ja Englanti omaksuvat "ulospäin avartuvan" eli vapaan kaupan linjan, niin suojelutullipolitiitista ilmapiiriä voidaan USA:ssa tuntuvasti vaimentaa.

Niin hyvin USA:n suojelutullipoliittiset puuhat kuin samaa asiaa ajavat EEC:n laajentamissuunnitelmat ovat yhtä vaarallisia kuin epärealistisiakin tässä yhä nopeammin ja nopeammin muuttuvassa maailmassa, mikä on luomassa edellytyksiä ja takeita maailmankaupan vapauttamiselle ja laajentamiselle ennen näkemättömässä määrässä. Moskovan ja Bonnin sopimuksen johdosta povaillaan jopa 20-vuotisen taloudellisen, kaupallisen ja teknisen yhteistyösopimuksen syntymistä Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan välillä. Samalla murtuisivat myös nykyisetkin keinotekoiset ja kaikille osapuolille vahingolliset kauppamuurit. Tämä on vielä korkealentoista povausta, mutta siihen sisältyy kuitenkin ajan sävelen perussointu. Vietnam ja lähi-itä ovat osoittaneet, että näihin ongelmiin sota ei tuo mitään ratkaisua. Myös kaupan osalta voidaan todistaa, että kauppasota puolestaan ei tuo mitään ratkaisua minkään maan taloudellisiin ongelmiin.

Libra.

Metsäteollisuudessa hyväksytty sopimuksia

Vancouver. — Epäviralliset laskennat viittaavat siihen, että British Columbian maakunnan metsäteollisuuden palveluksessa olevat International Brotherhood of Pulp Sulphite and Paper Mill Workers union ja pienemmän United Papermakers and Paperworkers union jäsenet ovat hyväksyneet työnantajien ja työläisten neuvotteluvaltuuskuntien aikaisemmin hyväksyttäväksi ehdottaman uuden palkka- ja työehtosopimuksen.

Työläiset voittivat keskimäärin $1.25 tuntipalkankorotuksen reunaetuisuudet, mukaanluettuna kolmivuotisen sopimuksen puitteissa. Sopimus koskee 7,000 työläistä.

Barentsinmeri oli jäistä vapaa

Barentsin meri on ensimmäisen kerran viime vuosien aikana vapautunut kokonaan jäistä. Jäätä on jäljellä enää meren luoteisella äärialueilla. Kauppalaivat voivat nyt purjehtia Barentsin meren poikki turvautumatta jäänmurtajien apuun.

Kuolan niemimaan vanha polvi ei muista kokeneensa koskaan näin lämmintä kesää. Heinäkuun keskilämpö oli 17 astetta ja huippulämpö 33 astetta.

VIET-NAM DAN-CHU CONG-HOA

Pinta-ala 164.103 neliö km. — asukkaita yli 17 milj. (1960 15,916,955 henkeä) — pääkaupunki Hanoi, esikaupunkeineen v. 1963 1,096,000 asukasta — toiseksi suurin kaupunki Haiphong 369,248 asukasta (1960).

Väestöstä noin 90 prosenttia asuu maaseudulla. Tiheimmin asutettua on Hanoin läpi virtaavan Punaisen joen seutu ja merenrantaseutu. Asukastiheys kilometriä kohti on tällä alueella 850—1,500.

Väestö (1960) 88 prosenttisesti vietnamilaisia eli kinhejä, joista enemmistö asuu joensuiston alueella, vähemmistön ollessa jakautuneena vuoristoalueelle, joka muodostaa neljä viidesosaa Pohjois-Vietnamin maa-alueesta. Pääasiassa Hanoissa ja Haiphongissa elää myös noin 60,000 kiinalaista.

Kaakkois-Aasian ensimmäinen sosialistinen valtio Vietnamin demokraattinen tasavalta, muodostettiin 25 vuotta sitten, 2. syyskuuta 1945. Siitä asti se on joutunut puolustautumaan vierasta hyökkääjää vastaan. Ensin kahdeksan vuoden ajan ranskalaisten imperialistien hyökkäystä ja sen jälkeen USAn imperialismia vastaan. Tästä huolimatta se on päättäväisesti jatkanut Pohjois-Vietnamin työväen puolueen johdolla taloudellista ja sivistyksellistä rakennustyötään.

Teollisuuden pääalat ovat kaikaivosteollisuus, elintarviketuotanto ja tekstiiliteollisuus sekä jossain määrin koneenrakennus. Vanhempia teollisuusmuotoja edustavat sementin, puuvillan ja silkin valmistus. Suuri osa teollisuudesta on siirretty syrjäisille seuduille. Paikalliset ja pienteollisuuslaitokset muodostavat 50 prosenttia tuotannosta.

Päätuotteet ovat riisi ja hiili. Vuonna 1963 työskenteli 97 prosenttia maanviljelijöistä talousosuuskunnissa tai valtion maatiloilla. Kaikki teollisuus- ja kauppayhtymät ovat valtion omistamia.

Valtion budjetista meni vuonna 1962 noin 63 prosenttia taloudelliseen rakennustyöhön, 20 prosenttia puolustus- ja hallintomenoihin ja 11—12 prosenttia sosiaali- ja kulttuurimenoihin.

Lastentarhoissa oli vuosina 1964—1965 149,000 lasta, alkeiskouluissa 780,000 ja oppikouluissa 2,666,000 koululaista.

Teknillisissä kouluissa opiskeli 35,600 ja 16 korkeakoulussa 27,000 opiskelijaa. Opettajia oli 90,000.

Lääkäreitä oli vuonna 1965 yli 2,000 ja sairaaloita 480.

Kauppavaihto oli vuonna 1965 noin 240 miljoonaa ruplaa, josta 85 pros. tapahtui sosialististen maiden kanssa. Muut kauppakumppanit ovat olleet Japani, Kambodzha ja Ranska.

VIERAILIJOITA

Aili ja Eemil Rahkola, Sault Ste. Mariesta, pistäytyivät perjantaina lehtiliikkeessämme kesämatkailuuutisia kertomassa.

Nyt eläkkeellä oleva Rahkola oli vaimoineen ollut kolmisen kuukautta Sointulassa, British Columbiassa ja sen jälkeen viikon päivät Timminsin ja South Porcupinen seudulla. Tyynenmeren kalastusmatkalla oli tullut hyvää lohikalaa toisillekin annettavaksi ja kulta-alueella oli "sormenpään kokoisia mustikoita" arvaamattomia määriä. Vieraat lähtivät jo perjantai-iltapäivällä takaisin kotiin, Soohon, pihamaan pitkää ruohikkoa niittämään.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

John Ahlqvist, Whitefish, Ont., lahjoittaa $3.00 CSJ:n Sudburyn osaston sairaskomitean arvokkaan työn rahoittamiseksi.

Sairaskomitea lausuu kiitokset lahjoituksesta.

Lihavat hiiret

Asiantuntijat useissa maissa suosittelevat, että vähentäisimme rasvan määrää ravinnostamme 40 prosentista 30 prosenttiin (kaloreista laskettuna). Kaksi koehiiriryhmää sai samaa ravintoa — paitsi että toinen ryhmä sai rasvaa 40 prosenttia ja toinen 30 prosenttia. Niiden paino lisääntyi yhtä paljon, mutta enemmän rasvaa saaneet olivat kaksi kertaa lihavampia kuin toiset. Niillä oli kaksi kertaa enemmän rasvakudosta ja vastaavasti vähemmän lihaskudosta.

Liberaalit "primitiivisiä luolaihmisiä" sanoo Agnew

Nimittäen oppositiolaisia "naukuviksi arvostelijoiksi" Agnew "levittää" Nixonin sanomaa

Spingfield, Ill. — Leimaten demokraatti-enemmistöisen kongressin ajelehtivaksi hylyksi ja primitiivisiin luolaihmisiin verrattavien vasemmistolaisten komentelemaksi laitokseksi, varapresidentti Spiro Agnew luokitteli torstaina opposition jäsenet "naukuviksi arvostelijoiksi" ja "katkeroituneiksi miehiksi".

Mr. Agnew sanoi, että hän ei välitä rahtuakaan siitä mitä "liberaalinen itäinen lehdistö" sanoo hänen retoriikastaan (puheistaan). "Juoskoot suoraan päin seinää", hän sanoi.

Saaden Valkoisesta talosta presidentti Richard Nixonin suositukset mr Agnew lähti vaalikampanjamatkalle, minkä yhteydessä hän vierailee republikaanipuolueen hyväksi ainakin 20:ssä osavaltiossa ennen marraskuun 3 päivän vaaleja.

"Minun tarkoitukseni on viedä Nixonin tervehdys kansalle", hän sanoi.

Ensimmäisen puheensa yhteydessä Illinoisissa mr Agnew sanoi tavoittelevansa uusien miesten saantia niiden tilalle, jotka valittavat jatkuvasti sitä mikä on väärin heidän maassaan.

Springfieldissä pitämänsä puheen yhteydessä mr Agnew sanoi, että "ultra-liberalismi muuttuu nykyoloissa uikuttavaksi eristäytymiseksi ulkopolitiikassa, uppiniskaiseksi perustuslaillisuudeksi sisäpolitiikassa ja raukkamaiseksi mitäänsanomattomuudeksi kriittisessä laki ja järjestys-kysymyksessä."

Mr. Agnew sanoi USA:n kongressin olevan nyt primitiivisten luolaihmis-vasemmistolaisten kontrollissa, joiden tilalle hän sanoo haluavan "maltillisia keskustalaisia ja konservatiivisia presidentti Nixonin kannattajia . . ."

KUOLLUT

Edward A. Lahti

kuoli kotonaan Waters Townshipissa maanantaiaamuna, syyskuun 14 päivänä 1970, 66 vuoden ikäisenä.

Suremaan lähinnä jäi hänen veljensä Victor Waters Townshipissa ja siskonsa mrs. Karl (Laina) Carruthers South Porcupinessa. Siskot ja veljet Toivo, Matti, Elmer, John, Miina, Hilma, Onni ja Lempi kuolivat aikaisemmin.

Hautajaiset toimitetaan Lougheedin hautaustoimistosta, 252 Regent St. South, keskiviikkona syyskuun 16 päivänä 1970, kello 2 iltapäivällä perhehautaan Waters Townshipin hautausmaahan. Pastori Wm. A. Sumner suorittaa hautauspalvelun.

Ystävät voivat käydä tiistaina jälkeen klo 7.30 illalla.

HENKILÖKOHTAINEN

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

jotka ilmestyvät

Lännen numero jouluk. 15 pnä
Itä-Canadan joulukuun 17 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE

toivotamme kaikille
tovereille ja ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $5.00

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

toivotamme kaikille
ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille sukulaisille ja ystäville kun niin suurilukuisina osallistuitte häittemme viettoon Wanupin haalilla heinäkuun 11 pnä 1970.

Kauneimmat kiitokset arvokkaista ja ihanista yksityislahjoista sekä yhteisestä rahalahjasta. Mitä suurimmat kiitokset lahjan kerääjille: Eva Finni, Sylvi Kuusisto, Impi Poutanen, Kati Timberg, Sally Hakala ja Anni Rönkä.

Monet kiitokset Katille keittiön emännöitsijänä ja kaikille jotka tekivät niin suuren työn keittiössä ja huolehtivat häävieraittemme tarjoilusta. Kiitos Ristolle soitosta ja Wm. Kangassalolle juomanlaskijana.

Lämpimät terveiset teille kaikille Suomesta!

Sydämellisesti Teitä kaikkia kiittäen,

HELMI JA PEKKA KURKI

R. R. 2 Wahnapitae, Ontario

VÄRIELOKUVA

"KUN TUOMI KUKKII"

esitetään seuraavilla paikkakunnilla:

KAMINISTIQUIA, ONT. — Kamin uudella haalilla, perjantaina, syyskuun 18 pnä klo 8 ip.

THUNDER BAY — Italian Hall, 132 S. Algoma St., sunnuntaina, syyskuun 20 pnä klo 6 ja 9 ip.

GERALDTON, ONT. — Parish Hall, maanantaina, syyskuun 21 pnä klo 8 ip.

HEARST, ONT. — Hearst Curling Club, tiistaina, syyskuun 22 pnä klo 8 ip.

TIMMINS — Harmony Hall, 177 Algonquin Blvd., torstaina, syyskuun 24 pnä klo 6.30 ja 9 ip.

KIRKLAND LAKE — Ukrainian Hall, 54 McCamus Ave. perjantaina, syyskuun 25 pnä klo 8 ip.

WANUP, ONT. — Wanupin haalilla, lauantaina, syyskuun 26 pnä klo 8 ip.

TORONTO — Don Hall, 957 Broadview Ave. sunnuntaina, syyskuun 27 pnä klo 3 ip.

ST. CATHARINES, ONT. — Moose Hall, tiistaina, syyskuun 29 pnä klo 8 ip.